

אתגתא

בשבוע 1016 | כ"ה בתשרי תשפ"ג, 20.10.22

צילום: הולל פלג

מה הקשר בין פוליטיקה לתחזית
מזג האוויר ושמיכות הפוך
שנשלפות בימים אלו מהארון?

// דביר שרייבר

הילדים עושים רעש בבית הכנסת?
הגיע הזמן לבחון את היחס כלפי
אלו שמתקשים להאריך בתפילה

// חנה קטן

איתו, בלעדיו

מותו של בעלה האהוב הוציא את הסופרת אמונה אלון למסע אמיץ אל שורשי משפחתה, וחשף געגוע שאין לו סוף

// רבקי גולדפינגר

להתחדש בלימוד לכבוד השנה החדשה

« מכללת הרצוג מזמינה אתכם להצטרף לתוכניות לימוד ביהדות ולסדרות בנושאי תרבות יהודית בקמפוס היכל שלמה בירושלים »

בוקר לימוד היברידי לגברים ונשים בתנ"ך ובמחשבת ישראל

ימי שני « 09:30-14:15 » 30 ימי לימוד

« תוכנית מודולרית המאפשרת הרכבת מערכת לימודים בהתאמה אישית »
« לימוד היברידי: השתתפות פרונטלית, צפייה בזום או צפייה בהקלטות »

הרב בני קלמןזון

הרב ד"ר בני לאו

הרב חיים נבון

הרב אלחנן סמט

הרב אורי שרקי

הרב יוסי פרג'ון

הרב יוסי פרג'ון

הרב אורי שרקי

'מניטו'

משנתו של הרב יהודה ליאון אשכנזי

ד"ר יפה גיסר

אישי המקרא

ציור דיוקנם מתוך ספרות חז"ל

ד"ר יוסי פרג'ון

נביאים כבני אדם

בעקבות הנביאים הגדולים של המקרא

שעה ראשונה

10:30-09:30

הרב חיים נבון

הרב יונתן זקס

עיונים בהגותו ובספריו 'השותפות הגדולה' ו'מוסריות'

הרב אלחנן סמט

אלישע

הנביא מחולל הניסים

שעה שנייה

11:45-10:45

הרב ד"ר בני לאו

בין יוצרים לעורכים

גיבוש ספר התלמוד

הרב חיים נבון

נושאי יסוד במחשבת היהודית

מתוך ספר בראשית

הרב אלחנן סמט

לקראת שבת

עיון בפרשת השבוע באמצעות פרשנים וניתוח ספרותי

שעה שלישית

13:00-12:00

הרב בני קלמןזון

החסידות כתנועה

אישים ושיטות מחשבתיות

הרב ד"ר בני לאו

'נבואה בזמנה ובמקומה'

נביאי תרי עשר

שעה רביעית

14:15-13:15

סדרות ערב ביהדות מקוון

הקוד הצבאי
האתי המקראי

הרב יעקב מדן | ימי שלישי
« 21:00-20:00 » 12 מפגשים

סדרה בת שני חלקים (24 שיעורים בסך הכול) ניתן לרכוש סדרה שנתית במחיר מוזל

הגות והלכה
מתוך פרשת השבוע

הרב פרופ' יהודה ברנדס | ימי שני
« 21:30-20:30 » 12 מפגשים

סדרה בת שני חלקים (24 שיעורים בסך הכול) ניתן לרכוש סדרה שנתית במחיר מוזל

סדרות תרבות יהודית מקוון

היסטוריה
: כך נלחמנו – התנגדות יהודית בשואה
בהשתתפות מגוון מרצים מובילים מביה"ס להוראת השואה ביד ושם
רכז הקורס: **איל מזרחי** | ימי רביעי « 11 מפגשים » 11:00-09:30
סיור בוננו למשתתפי הסדרה:
"דמותם לנגד עיניי", באתר יד ושם

ספרות
: ספרות עם עגנון
: **ד"ר אסתר הורביץ** | ימי רביעי
« 12 מפגשים » 11:00-09:30

ספרות • יהדות
: שירת השבוע – פרשת השבוע
: **בראי השירה העברית המודרנית**
ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
« 12 מפגשים » 20:30-19:00

סדרות וסדנאות תרבות יהודית פרונטלי

אמנות | **פנים אל פנים** – דיוקן באמנות
: **הגב' יעל מאלי** | ימי רביעי « 12 מפגשים » 13:00-11:30
לא נדרש ידע מקדים באמנות או בציור

ספרות | **כתיבה יוצרת מציאות**
: **סדנה לכתיבת שירה** « מתקדמים »
המשוררת **ד"ר סיון הר שפי** | ימי שלישי
« 6 מפגשים » 21:00-17:45 אחת לשבועיים

ספרות | **כתיבה יוצרת מציאות**
: **סדנה לכתיבת שירה** « מתחילים »
המשוררת **ד"ר סיון הר שפי** | ימי שלישי
« 6 מפגשים » 21:00-17:45 אחת לשבועיים

בתי הכנסת מהעת העתיקה – עד מתי המשיכו להיות פעילים פרופ' חיים בן דוד מרכזים ופייטנים בארץ ישראל בתקופה המוסלמית הקדומה פרופ' שולמית אליצור	כ"א במרחשון 15.11.22
על קראים, הושענות וסיבוב השערים סיור ברמלה (מרכז הקראים) ובירושלים (הר הזיתים, מנהרות הכותל) בהדרכת ד"ר שמואל בהט	ה' בכסלו 29.11.22
הגניזה הקהירית – פולמוס הלוח בין ארץ ישראל לבבל פרופ' מנחם בן ששון	י"ט בכסלו 13.12.22
החיים בצל הצלב סיור בעכו הצלבנית ובסביבתה בהדרכת ד"ר ערן מאיר	ג' בטבת 27.12.22
ארץ ישראל במשנת ריה"ל והרמב"ם הרב יובל שרלו	י"ז בטבת 10.01.23
ממשה עד משה – בעקבות הרמב"ם והרמב"ן בארץ ישראל סיור בירושלים, בקבר רחל ובמערות המכפלה בהדרכת חנניה רותם	ב' בשבט 24.01.23
נוסעים ועולים יהודים לארץ ישראל בימי הביניים ד"ר עמיחי שוורץ	ט"ז בשבט 07.02.23
מהשבי לארץ הצבי – בעקבות רבי אשתורי הפרחי סיור בשומרון, בית שאן ועמק יזרעאל בהדרכת ד"ר עמיחי שוורץ	ל' בשבט 21.02.23
גירוש ספרד והשפעתו על היישוב היהודי בארץ ישראל ד"ר אייל דוידסון	כ"א באדר 14.03.23
טבריה בתקופה העות'מנית סיור ברובע היהודי בטבריה ובאתריו בהדרכת ד"ר ערן מאיר	כ"ח באדר (21.03.23)
בעקבות המשורר רבי ישראל נג'ארה פרופ' טובה בארי	כ"ז בניסן (18.04.23)
חברון בתקופה העות'מנית סיור ברובע היהודי בחברון ואתריו בהדרכת אריה רוטנברג	י"ח באייר 09.05.23
שבתי צבי והשפעת השבתאות על היישוב היהודי בארץ ישראל הרב שבתי רפפורט	כ"ה באייר 16.05.23
ירושלים בתקופה העות'מנית סיור ברובע היהודי בירושלים ובאתריו בהדרכת ד"ר שמואל בהט	י' בסיוון 30.05.23
התיישבות וקהילות יהודיות בארץ ישראל במאה ה'19 ד"ר ראובן גפני	כ"ד בסיוון 13.06.23
« צפת וסביבתה בתקופה העות'מנית סיור ברובע היהודי בצפת ובאתריו בהדרכת ד"ר אייל דוידסון « היהודים המוסתערבים בגליל סיור בגוש חלב, פקיעין ושפרעם בהדרכת ד"ר חגי עמיצור	ח'–ט' בתמוז 27-28.06.23

התקופה
המוסלמית
הקדומה

התקופה
הצלבנית
והאיוונית
והתקופה
הממלוכית

התקופה
העות'מנית

יומיים קמפוס «
(הרשמה בנפרד)

לומדים ומסיירים

עם מיטב המרצים של מכללת הרצוג
ריכוז אקדמי: **חנניה רותם**

קהל בני ארץ ישראל

מקוון + סיורים

נלמד ונסיר בעקבות דמויות חכמים
והיישוב היהודי בארץ ישראל בימי הביניים.
הקורס משלב הרצאות ערב בזום וימי סיור בשטח.

ימי שלישי « אחת לשבועיים »
לימוד עיוני: 21:45-19:30
ימי הסיור: 19:30-07:30

סרקו את הברקוד או היכנסו לאתר
להרשמה: rishum@herzog.ac.il
www.herzog.ac.il / 077-9915237

פתוח לגברים ונשים
כל השיעורים המתקיימים באופן מקוון או היברידי יוקלטו
ויהיו זמינים ללומדים בקורס באמצעות אתר הקורסים
שלנו לצפייה בזמן החופשי וללא הגבלת זמן

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

גרבוז לפילוסופים

מתלבטים מה להצביע? תקראו את הטקסטים המפחידים של פרופסור אסא כשר

1 הדבר הראשון שעשיתי אחרי שקיבלתי בוטסאפ מכמה כיוונים את הדברים המדהימים שכתב פרופ' אסא כשר, היה ללכת אל הפייסבוק שלו ולבדוק שההודעה הזאת היא לא פייק או פרודיה שמישהו ניסה לעשות על המוסר הכפול של אנשי השמאל. אבל לא. זה ממש לא היה פייק. והנה הפוסט, ככתבו, כלשונו וגם כעיצובו. כדי שתוכלו להתרשם מכל מילה ומכל אנטר:

"הערה על אישור ההסכם בדבר הגבול הימי עם לבנון:

אילו היינו מדינה מתוקנת, שבפרלמנט שלה יש אופוזיציה פטריוטית המסוגלת לדון בכל סוגיה לגופו של עניין, בשיקולים של טובת הכלל, כי אז הצדק היה עם ההעדפה של דיון והצבעה בכנסת על פני אישור בממשלה.

אבל

אנחנו לא מדינה מתוקנת -

בפרלמנט שלנו יש אופוזיציה שאינה פועלת בשיקולים של טובת הכלל, אלא רק בהתנהלות פרועה לשמצה לטובת נאשם בשחיתות, גם לרעת הכלל (הצבעה נגד פטור מוויזות לארה"ב לדוגמה), ולכן אין טעם לקיים דיון בכנסת וראוי להסתפק באישור הממשלה".

2 אלו שלא בדיוק בעניינים (כל הכבוד, הייתם כנראה עסוקים יותר בסוכה ובלולב ופחות במבוקי החדשות) נסביר: הדברים נכתבו אחרי שראש הממשלה לפיד הסביר במסיבת עיתונאים מדוע החליט להתעלם מהמלצת היועצת המשפטית לממשלה שאמרה שהדרך הנכונה ביותר לאשר הסכם כמו זה עם לבנון בתקופת בחירות היא בהצבעה במליאה. "לאור ההתנהלות הגלמרי מופקרת של האופוזיציה", ענה לפיד בפשטות, כאילו הוא אומר את הדבר הכי מתבקש, "לא חשבנו שנכון להביא את זה להצבעה בכנסת". פה, אני חייב לומר, לא הלכתי לוודא אם לפיד באמת אמר את זה או שזאת פרודיה. לפיד כבר מזמן התעלה מעל כל פרודיה עליו. הטקסט הזה הוא לפיד קלאסי. מאז ימיו בתקשורת ועד ימיו בלשכת ראש הממשלה הוא הנכון, הוא הישראלי, הוא הקובע - ואל כל היתר אין צורך להתייחס באמת. כך הוא הרי נוהג אפילו בחברי המפלגה שלו.

אבל המקרה של כשר הוא מדהים בעיניי. ולא כי חשבתי עד היום שהוא תומך ליכוד או משהו כזה. ברור שלא. אבל כן חשבתי, תמים שכמותי, שהוא תומך דמוקרטיה. הרי הוא פרופסור לפילוסופיה, חתן פרס ישראל לחקר הפילוסופיה הכללית, שם נדרף לאתיקה. למה שהוא יתנגד להצבעה בכנסת על החלטה כה גורלית של ממשלת מעבר, ועוד רגע לפני בחירות? זה לא אמור להיות קשור לפוזיציה פוליטית. זה קשור למשטר תקין. אבל האיש של האתיקה והמוסר קובע נחרצות - וגם אצלו, לא נראה לי שהוא מרגיש שהוא אומר כאן משהו מזועזע - שהאופוזיציה, כלומר נציגי הציבור של מיליוני מצביעים לליכוד, לש"ס, ליהדות התורה, לציונות הדתית וגם רוב מצביעי ימניה, שנשארו מחוץ לממשלה רק בגלל הבחירה שלהם בנתיניהו - הנציגים הרבים והטובים האלה לא פועלים בכנסת "בשיקולים של טובת הכלל, אלא רק בהתנהלות פרועה לשמצה לטובת נאשם בשחיתות, גם לרעת הכלל". וזאת לא סתם השמצה, או אפילו טענה. יש לה נפקות מעשית: "ולכן אין טעם לקיים דיון בכנסת וראוי להסתפק באישור הממשלה".

3 שימו לב: זה לא טוקבקיסט, זו לא שיחת חולין של נהג מונית, זה לא מאזן מתלהם שעולה לדבר בתוכנית רדיו ("אני אומר לך, נתן, יש לנו אופוזיציה זבל, אלה מעניין אותם רק ביבי המושחת הזה. רק ביבי. אז אני אומר, כן? שלא יצביעו. שישבו בבית. יותר טוב, תאמין לי"). זה קול המוסר והאתיקה. "דעת תורה" של מנסח הקוד האתי של צה"ל. "אין טעם לקיים דיון בכנסת". פשוט אין טעם. וזה מפחיד אותי. אתם לא מבינים כמה. כשאנשי אקדמיה או משפט קובעים במילים יפות מהי "מדינה מתוקנת", מיהי "אופוזיציה פטריוטית" ומהי "טובת הכלל" - זה עושה לי כאב בטן. פיזית, לא כדימוי. למה? כי לא מדובר כאן בוויכוח פוליטי נוקב. מבחינת פרופ' כשר הוויכוח כבר הוכרע. אין כאן שני צדדים. כשר לא רוצה לנצח אותנו בדיון, הוא רוצה לבטל את עצם קיומו של הדיון. כי הרי יש צד אחד

כולם סופרים לאחור ליום הבחירות, ז' בחשוון. אבל לפני זה יש עוד שני תאריכים שאסור לפספס: השבת מתחילים את ספר בראשית - הזדמנות להצטרף ללימוד היומי עם רש"י. כמה כיף לפגוש מחדש את סיפורי בראשית במבט קצת יותר בוגר ומעמיק מאשר בנך הילדים. וביום חמישי הבא, ב' בחשוון, מתחילים בדף היומי את מסכת נדרים. איזה טיימינג מדויק: רגע אחרי החגים, כשאנחנו מחפשים מסגרת מחייבת שתאיר לנו את שגרת החורף האפורה, וגם סוף סוף מסכת ידידותית למשתמש, אחרי יבמות וכתובות המסובכות. אז לא תצטרפו למועדון הוזהב העולמי? בב' בחשוון אתם מוזמנים לפתוח גמרא מגנישה וללמוד דף אחד של מסכת נדרים. רק דף אחד. ולמחרת עוד אחד. בלי נדר. (ותודה לאבי חרל"פ ממזים 'שיעור באשמורת' שהרים את הקמפיין הזה, שמדבר בשפה של קמפיינים אחרים, אבל יהיה כאן הרבה אחרים).

שדואג לטובת הכלל, וצד שני, של מיליוני אזרחים שלא צריך להתחשב בדעת נציגיהם. הדרנו אותם מהממשלה, ועכשיו גם מהכנסת. הווה אומר: וליד טאהא ומנסור עבאס, מלאים ב"שיקולים של טובת הכלל". הם "פטריוטים". יריב לוין ושמוחה רוטמן? הם פשוט לא ראויים להיות חלק מהדיון.

אתם יודעים, יש דברים שכותבים בעיתון, שאומרים בקול, ויש דברים שחושבים בשקט. הפוליטיקלי קורקט (עדיין) לא יכול להיכנס למחשבות שבין אדם לעצמו או לחבריו הקרובים. ואחרי ההקדמה הזאת, אני מתחייב לכם בהן צדק: מימי לא עלה במחשבתי לא לתת לנציגי השמאל להצביע בכנסת. אני לא מדבר על תומכי טרור במפלגות הערביות. מקומם של אלה מחוץ לחוק. אני מדבר על חברי כנסת שמייצגים ציבור, מיעוט, שחושב אחרת לגמרי ממני בכל הסוגיות. האם אני מקווה שהמפלגות האלה יקטנו? בוודאי. האם אני מתפלל שבחוריהם יתפכחו ויצביעו אחרת? בהחלט. האם הייתי רוצה שהם יהיו באופוזיציה? בטח. שם מקומם. הם מיעוט קטן. שם הם גם היו בעשרות השנים האחרונות, עד שבנט ושקד החזירו אותם לניהול המדינה בלי מנדט מהעם. אבל מעולם לא עברה בי המחשבה לא לתת לנציגים שלהם להצביע באופן דמוקרטי במליאת הכנסת. כנראה זה בגלל שאני לא פרופסור לפילוסופיה שיוודע איך צריכה להתנהל "מדינה מתוקנת".

4 רגע לפני שכתבתי את הטור הזה חזרתי שוב לפייסבוק של הפרופסור. אולי הוא חזר בו. אולי הוא פרסם איזו פסקת הבהרה. ובכן, לא רק שהוא לא חזר בו - הוא החמיר את עמדתו. זה לא ש"פשוט אין טעם לקיים דיון בכנסת" כמו שהוא כתב בפוסט הראשון. עכשיו הוא כותב שמבחינת "האתיקה הפרלמנטרית" הממשלה הייתה חייבת לנהוג כך. זה פשוט חיוב גמור. והכול מנוסח במילים אקדמיות גבוהות מלאות אתיקה. הוא לא משתתף בשיח הציבורי, הוא קובע את הכללים שלו, לכולנו:

"האתיקה הפרלמנטרית, בכל מדינה מתוקנת, דורשת מכל חברי הפרלמנט והסיעות: 1. לשמור על כבוד הפרלמנט וחבריו בכל הליכותיהם. 2. להשתתף בפעילות הסדירה של הפרלמנט, לפי נהליו, קודם כול בוועדות של הפרלמנט. 3. להשתתף בדיוני הפרלמנט במליאה באופן מכובד וענייני, הבא לבטא את הדעות של בוחריהם בנושאים העומדים על הפרק... התנהלות האופוזיציה מאז החלה כהונת הממשלה הנוכחית הייתה בניגוד גמור לכל אחת מן הדרישות האתיות הללו... אין ספק שאילו הביאה הממשלה את ההסכם לדיון בכנסת היינו רואים מופע נוסף של התנהלות לא אתית, הפוגעת בכללי האתיקה הפרלמנטרית

שלפנינו. בכך היה נפגע עוד יותר מעמד הכנסת בעיני הציבור... מנקודת המבט של האתיקה הפרלמנטרית, הממשלה הייתה חייבת לנהוג כפי שנהגה. כל ההתקפות עליה (ועל הפוסט שלי) היו נבערות, במקרה הטוב, לא ישרות, במקרה הרע. וככל שהדברים התבטאו בתקשורת המרכזית, ההתקפות האלה היו גם נבערות וגם לא ישרות". איך כתב השבוע גונן גינת? "אין לי מושג אם אי פעם תקום כאן דיקטטורה ומי יהיה הדיקטטור. אבל אני יודע מי יכתוב לדיקטטור את הקוד האתי: אסא כשר".

5 מכיוון שכבר התחלתי לשוטט בדף הפייסבוק של כשר, גללתי עוד קצת למטה. מין סקרנות כזאת. אפילו סקרנות אינטלקטואלית. לראות על מה כותב איש הפילוסופיה כשהוא לא כותב שחייבים לא לתת לנציגים של רוב העם להצביע.

אז ככה: כשר הוא כנראה חובב ציפורים. מדי יום או יומיים הוא מעלה תמונות מרהיבות של ציפורים, מכל הסוגים. ובין לבין הוא מפרסם גם הגיגים שלו. הנה דברים שהוא כתב רגע לפני ראש השנה: "הערה על דמות החברה הישראלית, ערב השנה החדשה: אני מתבונן בדמותה של החברה הישראלית, ערב ראש השנה, כמו מי שמתבונן בצלחת מרק המוגשת למישהו, במסכת החברה הישראלית, לכבוד ראש השנה". מה זה "מסכת"? האם זאת טעות הקלדה של המילה "במסעדת", או שמה מדובר במונח שאדם נבער שכמוני לא מכיר? לא יודע. אבל בואו נגיע לעיקר:

1. במרכז צלחת המרק אני רואה כופתאות, יפות וטעימות ואפילו משתבחות. 2. הכופתאות מונחות על מרק דלוח, די צח אבל חסר טעם. 3. המרק מוקף טבעת רחבה, לא נעימה, לא בצורתה ולא בטעמה. 4. הכול מוקף טבעת רחבה, עכורה, מעוררת סלידה, ההולכת ומתרחבת. ומי שזקוק לנמשל, הנה הוא: 1. איים של מצוינות. 2. חברה בינונית, סתמית, לא מרשימה. 3. טבעת של גסות רוח עד כדי גסות לב, אנוכיות עד כדי חזירות, רדיפת כ-כ. טבעת של זוהמה מוסרית, גזענות, שנאת השונה ומשטמת הזר, שלטון השקר, הפעלת כנופיות בנוסח של מאפיה, מאמץ להשלטת העוול, כרסום מתמשך של עקרונות הדמוקרטיה וכל המוסדות שעליהם היא עומדת".

צריך להסביר לכם למי מתכוון הפילוסוף בסעיף 3 כשהוא מזכיר את הכ-כ-כ של מייקי זוהר? נראה לי שמיותר. אז נקפוץ לשורת הסיכום: "מותר ליהנות מן הכופתאות של המרק החברתי, אבל חובה לנקות אותו מכל טבעת מלוכלכת, בעיקר מכל טבעת מזוהמת, מרעילה, של סכנת נפשות".

גרבוז לפילוסופים. איזו שנאה, ריבונות של עולם. יצא לי כבר להכיר בחיי שונאים ממגורים כאלה ואחרים. אני אומר לכם שאחרון התומכים הקיצוניים ביותר של בן-גביר, לא מתחיל להתקרב לקיצוניות של חובב הציפורים.

6 לכל מי שמתלבט אם לטרוח להצביע הפעם, לכל האדישים, המתחכמים, הפיינשמקרים: קחו את הטקסט מעורר החלחלה הזה ושמרו אותו לצד ספח תעודת הזהות. אתם מוזמנים לעיין בו שוב בבוקר יום שלישי בעוד שבוע וחצי. אני בטוח שהוא לא רק ייתן לכם מוטיבציה ללכת להצביע, אלא גם יעזור לכם להחליט למי אלה לא עוד בחירות. יש כאן מאבק על הכול. על הזכויות הבסיסיות ביותר שלנו. ככל שהשמאל מזהיר שהימין הוא "סכנה לדמוקרטיה", כך הוא בעצמו הופך סכנה לדמוקרטיה. בסתימת פיות, ברצון לסגור כלי תקשורת, לפטר שדרנים, להשתיק רשתות חברתיות, להעביר החלטות הרות גורל בלי רוב בכנסת. השאלה שעומדת כעת על כף המאזניים היא האם מותר לפעול, לדבר ולחשוב ברוח ימנית, יהודית, ציונית, דתית, חרדית, מסורתית, שמרנית, לא פרוגרסיבית, או שאו-טו-ימציאו כללים שיאסרו, לאט לאט, את כל מה שאתם מאמינים בו ורוצים בו. אז תצביעו, ותצביעו נכון. אומר זאת כך: תצביעו כל עוד נותנים לכם את זכות ההצבעה. הרי אתם יודעים מה עושים ב"מדינה מתוקנת" עם "הטבעת המזוהמת והמרעילה" הזאת שמעכירה את המרק הצח ומלכלכת את הכופתאות המשובחות. ●

כשנמצאים יחד, זה פשוט קורה!

תזאמה

הקלה לַ אֶת הָעַם

מכירת הכרטיסים נפתחת במוצ"ש בראשית | 21:00

www.tzama.co.il

03-3137474

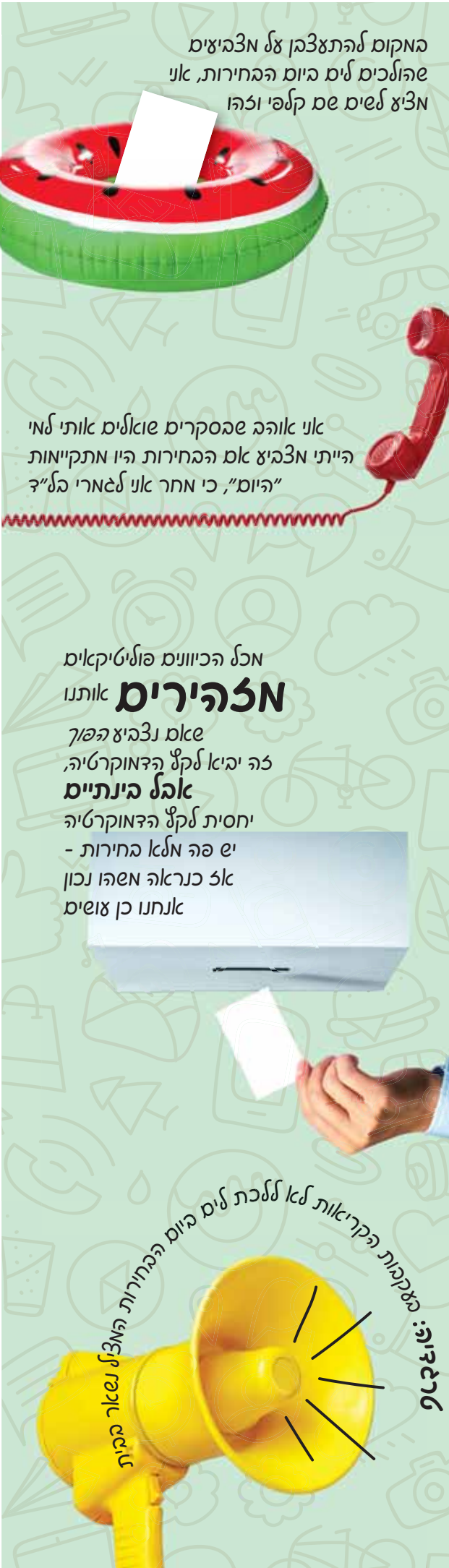
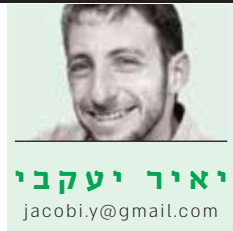

tzama_music

צמאה

במקום להתעצבן על מצביעים
שהולכים לים ביום הבחירות, אני
מציע לשים שם קלפי וזהו

אני אורה שבסקרים אולי לא
הייתי מצביע אם הבחירות היו מתקיימות
"היום", כי אחר אני לאמרי בל"ד

מכל הכיוונים פוליטיקאים
מזהירים
אם נצביע הפוך
זה יביא לקץ הדמוקרטיה,
אבל בנתיים
יחסית לקץ הדמוקרטיה
יש פה מלא בחירות -
אז כנראה משהו נכון
אנחנו כן עושים

טריזיני: סקירות הקריאות לא אלכדת לים ביום הבחירות האלי נשאר בבית

צועק עליו שהוא לא רוצה לצעוק עליו. מה שמצטרף לרשימה
ארוכה של קלאסיקות מוצלחות שלי, ובראשן כמובן "אם לא
תקשיב לי אני לא יודע מה אני אעשה לך!"
לגבי הקבלה הזו, אני חושב שקודשא בריך הוא הניח מראש
שאני מתבדח.

קבלה רביעית - השנה לא אומרים שכוויח מחוץ לבית הכנסת!
זו לא קבלה שאמורה לעשות אותי אדם טוב יותר, סתם
ניסיון להפוך לאדם קצת יותר נסבל על הבריות. למה אני צריך
להגיד למתדלק הערבי "שכוויח!" אחרי שמילא לי מכל? האם
הוא היה חברותא שלי בסדר אמונה בשיעור ד'? אם כן, אז הוא
עשה חתיכת סיבוב מאז. לאחרונה המצב מחמיר והתחלתי
להשתמש ב"שכוויח" סתם כמילת מפלט ממצבים חברתיים
חצי-מביכים. "אבא שלך בפזיותרפיה אחרי ששבר את היד
בתאונה? אורוואה, שכוויח שכוויח".

וזה עוד בלי קשר לעובדה שיש זילות נוראה בשימוש במילה
שכוויח גם בתוך תחומי בית הכנסת. אני פעם בטעות התחזנתי
שחרית של יום רגיל עם מנגינה של מוסף לשלוש רגלים
וקיבלתי עוד יותר שכוויח מדרך כלל. מה שמעלה את השאלה:
מה בדיוק צריך לעשות כדי לא לקבל שכוויח בבית הכנסת?
לבחור באופן עקבי לקרוא את ההפטרות הארוכה לפי האשכנזים
במקום את המקוצרת של הספרדים? להתפלל יזכור על חברי
הקהילה בעודם חיים? להמשיך לשיר "ניי ניי ניי" אפילו שנגמרו
המילים ב"צדיק כתמר" לגבאים פתרונים.

אז ההחלטה לחדול מהשימוש במילה הזו מקננת בי כבר
כמה שנים והשנה החלטתי ללכת על זה, ואני שמח לדווח
שבנתיים אני נוחל הצלחה. שכוויח! אופססס.

**קבלה חמישית - השנה לא מציצים בריצונות בענייני
פוליטיקה!**

אני לא יודע כבר באיזו מערכת בחירות אנחנו נמצאים,
אבל הולך ונעשה קשה יותר לשכנע אותי שהבחירות הבאות
הן הן הדרמטיות. אז נכון, אני לא אלך לים ביום הבחירות, בין
השאר כי מי הולך לים בנובמבר, אבל זה לא אומר שאני חייב
להיות משתתף פעיל בקרקס. אז קיבלתי על עצמי לא להיכנס
לפולמוסים מיותרים בענייני פוליטיקה. אפילו חשבתי לנסות
לציין משהו בנוגע לצורך הדחוף באחדות, אבל אני מניח
שיזורים אנונימיים משני צידי המתרס יחליטו שבדילוגי אותיות
מדובר בעצם בציון נגד/בעד ביבי בהתאמה. אז ויתרתי.
בינתיים דווקא בקבלה הזו אני עומד בכבוד. בואו ניתן לזה
שבוע.

**קבלה שישית - השנה לא כותבים טורים שבהם מונים
רשימת דברים בפסקאות קצרות.**
טוב נו, אולי כבר בשנה הבאה. ●

עכשיו כשהחגים חלפו אפשר סוף סוף להתחיל להתעסק
בכל הדברים שהבטחנו שנהיה אחרי החגים. ואם להיות קצת
יותר ספציפיים, צריך לראות איך אנחנו מממסים את כל
הקבלות המבורכות שקיבלנו על עצמנו בלהט הרגע ומביאים
אותן למקום קצת יותר ברי-השגה. ונכון, יותר פשוט יהיה
לאסוף שלושה גברין יהודאין ולבצע בפניהם התרת נדרים כדי
שאוכל לחזור להיות אותה גרסה מוכרת ואהובה של עצמי,
אבל בשביל מה יש לי טור בעיתון? אני שואל אתכם, ועונה
מיד: כדי לפרוט בו את כל קונמיי וקינוסיי ולבקש התרה על
כולהן כדי להתחיל את השנה הבעל"ט ממקום ריאלי יותר.
אז בואו ניגש ישר לעניינים.

קבלה ראשונה - השנה נכנסים לכושר!

מה חשבת לעצמך, יעקביני של החגים, מה? הרי בכל ימי
חלדך רצת רק פעם אחת אלפיים, וגם אז מדובר היה באלפיים
טפחים (שעולים לסך 192 מטרים לפי המידה היותר מפרגנת
של החזון איש). אבל איפשהו בין כסה לעשור החלטת שאתה
רוצה להיות מסוגל להרים את הילדה במדרגות בלי להזדקק
לעיסוי מד"ר מרק רוסנובסקי, הרופא האגדי של נבחרת ישראל
בכדורגל. שאיפה צנועה, חשבת לעצמך. אבל הנה אנחנו כאן
בשלהי תשרי, רובצים על ספה, ורק המחשבה על לחפש את
נעלי הריצה עושה לי להזיע (וזה עוד מבלי להתעכב על העובדה
הקטנונית, שכל נעליים הן נעלי ריצה אם מישהו רודף אחרך).

קבלה שנייה - השנה אוכלים בריא!

חחח... אם העורכת הייתה מתירה לי, אז מהשורה הזו ועד סוף
הטור הייתם רואים מלא ח"מים ברצף. שהרי הקבלה הזו מגוחכת
כל כך עד שאני בעצמי לא מאמין שהאמנתי לעצמי. יש לשער
שהקבלה התבצעה איפשהו בתוככי צום יום הכיפורים הקשוח,
ברגע שבו הייתי מוכן באמת לאכול הכול, לא משנה כמה הערך
התזונתי שלו גבוה. בפועל הדיאטה שלי כנראה תיוותר ללא שינוי,
ותכלול את התפריט הרגיל שנע על הטווח שבין שוקולד למריחה
לשוקולד לבליעה. על כל פנים זה לא מפריע לקבלה שלי, שהרי
שוקולד מגיע מזרעי עץ הקקאו, אז אפשר להגיד שאני בייסקלי
חי על תפריט מעולם הצומח, ומה יותר בריא מזה!?

קבלה שלישית - השנה לא מרימים את הקול על הילדים!

כאן אנחנו כבר מגיעים לקבלות היותר משמעותיות שאפשר
לקבל. הרי שום דבר טוב לא יוצא מלהרים קול על ילד. במקרה
הטוב הוא מפתח אדישות, ובמקרה הרע הוא מבין שככה
מבוגרים מתנהלים ומתחיל לצעוק בעצמו. אז השנה בכיפור
עדנתי את הילדים שאני לא רוצה לצעוק עליהם יותר. מה
שיכול היה באמת להיות רגע מרגש, לולא העובדה שהמשפט
הזה עצמו נאמר בצעקות תוך כדי ויכוח עצבני על שעות שינה.
והאמינו לי, אין דבר שיותר מבלבל ילד מלשמוע את אבא שלו

**מה חשבת לעצמך, יעקביני של החגים, מה? איפשהו בין כסה לעשור החלטת
שאתה רוצה להיות מסוגל להרים את הילדה במדרגות בלי להזדקק לעיסוי
מהרופא האגדי של נבחרת ישראל בכדורגל. שאיפה צנועה, חשבת לעצמך,
אבל הנה אנחנו כאן בשלהי תשרי, רובצים על ספה, ורק המחשבה על לחפש
את נעלי הריצה עושה לי להזיע**

מינהל קהילתי מיתרים, המחלקה למורשת ישראל ומכון בנין שלם **מזמינים**

יש תקווה לאחריתך

בנס בוטיק ליום פטירת רחל אימנו

מרגש, מיוחד ומטעין בכוחות

בהשתתפות מר אריה קינג, סגן ראש העיר

זמן לעצמך,
לנשים בכל שלב בחיים

במרכז הכנסים שלווה
דרך שלווה 1 ירושלים

יום חמישי
ט' בחשוון (3/11)

18:30 התכנסות

19:00 שיעורים וסדנאות לבחירה

סדנה :
נעמי אידלס
על עצמאות ונשיות בבית ובדרך אליו

סדנת פסיכודרמה :
ניצה ורצברגר
לשקוע או לעלות לגבהים

שיעור :
הרבנית דנה תירוש
על שמחה ומסירות נפש בקטנות
היום-יום :

סדנה לאימהות :
אסתי ארנד
אימהות עם מהות

סיפור אישי - "כלביא יקום"
נטע לביא
על התמודדות וצמיחה

20:30 מופע מרכזי

ציפיה, תפילה ותקוות

עם ספיר גזבר, יעל קבסה והרבנית רחל בזק
מנחה: רחלי מושקוביץ **ציור בחול:** רחל בנדר

מחכות לראותכן!

עלות בהרשמה מוקדמת: 40 ש"ח | באירוע עצמו: 50 ש"ח
מספר המקומות מוגבל | לא תתאפשר כניסה עם תינוקות | **הרשמה באתר טיקצ'אק**

P חניון 'מלון שלום' ע"ב מקום פנוי. (מדרגות מהחניון עד שלווה) | חניה ליד שלווה - מספר המקומות מוגבל
עקב סדרי החניה מומלץ להקדים

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

גרסת כיסוי

לכבוד לילות הסתיו הקרירים הוצאתי בחגיגות את שמיכות הפוך מהארון וגיליתי קשר ישיר בין הפוליטיקה למזג האוויר

דלת הארון הן ממצמצות כמו שמיכות פולניות שישבו חודשים ארוכים בחושך, ואחרי שהן מתרגלות לאור הן תמיד מסתכלות עליי במבט מאשים כמו, ובכן, דודות פולניות. "באמת טוב שזכרת בשמיכות האומללות שלך", הן אומרות לי בפכפוך ממורמר, או מרמור מפוכפך, אני לא באמת יודע מה המשמעות של הביטוי המוזר הזה. "מה שהיה - היה", אני מנסה לפייס אותן, "בואו נפתח דף חדש, נבנה מערכת יחסים חדשה, שיהיה לנו חם ונעים ביחד". "זה מה שאמרת גם בסתיו לפני שנה ובסוף דחסת אותנו לארון למשך כל הקיץ", הן מאשימות, "אתה והפוליטיקאים בדיוק אותו דבר". "סליחה!?" אני נעלב, "למה?" "גם אתה מבטיח הבטחות שאין להן כיסוי".

עניין של עמידה בציפיות

אז זהו, שבדיוק לגבי העניין הזה של הכיסוי אני צריך אותן עכשיו. אז אני מוציא אותן מהארון, מניח אותן בערמה, שומע אותן מוציאות אוויר בפפפפ ארוך ומתריס, פותח את הארון הסמוך ומוציא ממנו ערמת ציפיות. גם לאשתי יש ערמת ציפיות ממני, לכן היא מצפה שאצפה את השמיכה בשמחה. זאת אומרת, היא לא מצפה שאצפה אותן בשמחה אלא בציפיות, ואני מספיק ותיק כדי לצפות שאם אשכח לצפות את הציפיות אני אצטרך לפצות אותה. ולא, משחקי מילים אידיויטיים הם לא תירוץ מספיק טוב לחוסר עמידה בציפיות שלה. לצפות שמיכה זה עניין קל למדי: תופסים את הציפה, מכניסים לתוכה את השמיכה, מיישרים את הקצוות, סוגרים את הרוכסן או את הכפתורים בקצה והולכים לישון בשלווה ובנחת. כלומר, הייתי ישן בשלווה ובנחת, אילו השמיכה הקרצייה לא הייתה בורחת. טוב ציפה אחת ביד משתיים על העץ, אבל איכשהו תמיד באמצע התהליך אני מוצא את עצמי עם ציפה אחת ביד ושמיכה אחת שמגחכת אליי מן הרצפה, חצי תאוותי בידי ובאופן כללי יוצא מדעתי. באמת שאין לי מושג למה אני לא מצליח לבצע פעולה כל כך פשוטה של שידוך ציפה לשמיכה. ביד אחת אני תופס את הפינה הימנית של הציפה, ביד השנייה את הפינה השמאלית, וביד השלישית מנסה לדחוס פנימה את השמיכה. זאת אומרת אין לי יד שלישית, לכן השמיכה נופלת. ואז חוזרים לנקודת ההתחלה: את השמיכה אני תופס עם הידיים, את הפינה הימנית של הציפה עם השיניים, את הפינה השמאלית עם האצבעות של הרגליים, ואת העיניים אני נושא בתחנונים אל השמיים. השמיים נשארים למעלה, השמיכה צונחת למטה. אני נושם עמוק, מרים את השמיכה, תופס את הציפה בציפורניים ודוחף בכוחותיי האחרונים את השמיכה שמחליקה באלגנטיות פנימה, משתבללת סביב עצמה ומגחכת אליי במבט שכולו "החיים מלאים הפתעות, מה?" אז לכבוד הסתיו, שהוא כבר לא קיץ אבל עדיין לא חורף, התחלתי בשעה טובה לישון מכורבל בשמיכת פוך. זאת אומרת אני ישן מכוסה בציפה, והשמיכה מתכרבלת לעצמה בחלק התחתון של הציפה, איפה שנמצאות קצות האצבעות של הרגליים שלי. עניין של ציפיות נמוכות, אתם יודעים. זה לא מאוד מחמם, אבל ממילא עוד לא ממש קר אז מה אכפת לי. כשיגיע החורף אני כבר אראה לשמיכה העקשנית הזו שהאדם הוא השולט ולא הפוך. או הפוך. ●

עוד דרך להתמודד עם פוך שלא מוכן לעמוד בציפיות

"באמת טוב שזכרת בשמיכות האומללות שלך", הן אומרות לי. "מה שהיה - היה", אני מנסה לפייס אותן, "בואו נפתח דף חדש, שיהיה לנו חם ונעים ביחד". "זה מה שאמרת גם בסתיו לפני שנה ובסוף דחסת אותנו לארון למשך כל הקיץ", הן מאשימות, "אתה והפוליטיקאים בדיוק אותו דבר"

היתרון הגדול של הסתיו זה שהוא לא קיץ, לכן הרבה פחות חם. החיסרון הגדול שלו זה שהוא לא חורף, לכן עוד לא ממש קר. המשמעות היא שאף פעם אי אפשר לדעת עם אילו בגדים כדאי לצאת מהבית. יום אחד אתה לובש סוודר והשמש הלוהטת צולה אותך בלי צל, ולמחרת אתה יוצא עם חולצה קצרה וסנדלים ואיך שאתה מגיע לשטח הפתוח ניתן עליך גשם ולעפות משולב בברד וכפור וטיפות של קרח נישאות ברוח. להסתמך על תחזית מזג האוויר בסתיו זה כמו להסתמך על סקרים לפני בחירות. החזאים יודעים שהטמפרטורות יעברו את אחוז החסימה, רק לא יודעים בדיוק מתי, איפה, כמה ואיך זה ישפיע על הקואליציה. זאת אומרת על הקולקציה. על הבגדים שכדאי ללבוש מחר לקראת מזג האוויר ההפכפך כמו ההצהרות של איילת שקד. וככה אנחנו שוב יוצאים מהבית עם שכבות של בגדים ומטרייה למקרה שירד גשם, ובמקום זה מקבלים שרב וטמפרטורות שונות לחלוטין ממה שהבטיחו לנו בבחירות. זאת אומרת בתחזית מזג האוויר. כמה שונות? בערך עשר מעלות. ימינה. טוב, זאת לא הייתה תחזית ליבתית.

השמיכה מסרבת לחזור לארון

אבל השאלה מה ללבוש היא כאין וכאפס לעומת השאלה במה להתכסות בלילה. מצד אחד לא שייך להתכסות בשמיכה הדקיקה של הקיץ, כי כבר לא חם. מצד שני לא מתאים להתכסות בפוך, כי עדיין לא ממש קר. לשם כך המציאו את שמיכת המעבר, שאיכשהו תמיד בבוקר מוצאים אותה על הרצפה - או שחם בלילה ואז זורקים אותה מתוך שינה, או שקר בלילה ואז זורקים אותה מתוך עצבים. כך או כך, בבוקר היא תמיד על הרצפה וכולם עוברים עליה בדרך למקלחת. אולי בעצם בגלל זה קוראים לה שמיכת מעבר. הפתרון האולטימטיבי הוא, כמובן, להוציא את הפוך. את שמיכות הפוך אני אוסף מרחבי הבית עם פרוץ האביב, מודה להן על שירותן המסור כל משך החורף, מקפל אותן היטב ומכניס לעומק הארון. הן תמיד משמיעות פפפפפ ארוך כזה בשעת הקיפול, כנראה כדי להבהיר שזה לא מקופל עליהן. אני מציד פותח את הארון העליון, דוחס אותן פנימה וסוגר את הדלת. הן מצידן פותחות את הדלת מבפנים, נופלות על הרצפה ועושות שכיבות שמיכה. אני אוסף אותן מהרצפה, מקפל, מתעלם מהפפפפ הפרובוקטיבי ומחזיר לארון העליון. הפעם הן זורקות את עצמן על הרצפה עוד לפני שאני מספיק לסגור את הדלת, כמו ילד שמשתטח על הקרקע וצורח שהוא לא רוצה שיאחסנו אותו בארון עד החורף הבא. ככה אנחנו משחקים ביחד כמה שעות, שמיכות הפוך ואני, כשאני מנסה לדחוס אותן והן משתדלות לדרוס אותי, עד שאני מצליח איכשהו לסגור עליהן את דלת הארון, מסתובב אחורה בתחושת ניצחון עילאית ומגלה ששמיכה אחת בכל זאת נשארה בחוץ. לא משנה כמה נתאמץ, תמיד פוך אחד יצליח להתחבא ויישכח מחוץ לארון. האמת שזה דווקא לא רע שיהיה פוך אחד לגיבוי, למקרה שפתאום יהיה קר בקיץ. למשל כשבשלהי יולי ב־12 בלילה אחד הילדים לא מצליח להירדם, הן בגלל שחם לו והן בגלל שהוא לא רוצה ללכת לישון. לגבי חוסר הרצון אין מה לעשות, אך לגבי החום המציק אפשר להדליק את המזגן. אלא שאז קר לו. לכן טוב שיש שמיכת פוך בהישג יד, כדי שהילד יוכל להתכסות בה ולקום בבוקר מצונן ומנוול כולו אחרי שבאמצע הלילה הוא זרק את השמיכה מתוך שינה. עניין של הרגל מהתקופה של שמיכות המעבר. אבל כשמגיעים סוף סוף לעונת המעבר, שמיכת פוך אחת כבר לא מספיקה לכל בני הבית, לכן צריך להוציא מהארון את כל השאר. טכנית, קל יותר להוציא את השמיכות מהארון מאשר להכניס אותן. מנטלית, זו משימה לא פשוטה בכלל. איך שאני פותח את

קורס חיברנו בשבילך טיפול משולב

חדש מבית דעת ותבונה
CBT יהודי + אימון טיפולי

הכשרה לטיפול בשיטה קוגניטיבית התנהגותית
Jewish Cognitive Behavioral Therapy

מסע לימודי מרתק לעולם הטיפול והאימון היהודי ומתן כלים להובלת
תהליך של ריפוי, מימוש והעצמה לאור תורת החסידות והקבלה
ע"י הרב יצחק ערד

מתאים גם לאנשי חינוך
ולמטפלים מנוסים,
למשפיעים ולעוסקים
בשליחות

מקסימום נוחות:
מפגש בודד בשבוע,
לימוד פרונטלי או מקוון,
נגיש מכל העולם!

הרצאות, תרגול
בקבוצות וליווי
תהליכי טיפול
אמיתיים

מאות בוגרים מצליחים בכל הארץ!

מוכר
לשבתון

לימודי
תעודה

לגברים ולנשים
בהפרדה מלאה

משך הקורס <
שנתיים, 300 ש"א

בשיתוף

077-3137800

www.tvunah.com

כי יש בנו מעשים

העיסוק האינטנסיבי בשגרה לעיתים משכיח מאיתנו את העשייה הברוכה והמשמעותית שלנו

לרגע להעריך את פועלנו. הרי לפני השנה אני תמיד מעבירה לפניי כבנות מרון את המשימות שהצבתי לעצמי אי אז השכם בבוקר, אבל בסוף היום אני זוכרת רק את מה שלא עשיתי, רק את מה שלא הספקתי, את הלא. המשימות שבוצעו נמחקו בקו, אין בשביל מה לזכור אותן. הערתי ילדים בבוקר, והכנתי להם אוכל של ארוחת עשר וצהריים, ודרבנתי, ומצאתי חולצה אבודה, וחתמתי על פתק שנשכח, והקשבתי וניחמתי והקפצתי ונישקתי - ואחר כך יצרתי וכתבתי והעברתי הרצאה, ושוב קיבלתי את ילדיי ששבו הביתה והקשבתי וייעצתי והכנסתי מכונה. כל זה מאחורי, אז אני לא סופרת.

ומה עם ההתמודדויות שמלוות כל אחד מאיתנו? ילד מאתגר, בריאות רופפת, הורה חולה, זוגיות מעורערת או ציפייה לזוגיות. ואיפה העזרה שאנחנו מושיטים מפעם לפעם לקרוב או לשכן שזקוק לעזרה, בישול לילודת או השלמת מניין לאבלים? הייתי רוצה שנביט בזה מפעם לפעם. במקום למחוק נסמן וי על מה שעשינו, ניזכר גם במעשים האלה לפני השנה. נקבל מהם כוח למשימות ולימים הבאים, ובעיקר - נדע שאנחנו עושים לא מעט.

אני מודה: כששרנו בעשרת ימי תשובה "כי אין בנו מעשים" קרצתי קצת לריבונו של עולם. אתה הרי יודע שיש לכל הקהל הקדוש הזה המון מעשים. נכון, אנחנו בטוח מסוגלים יותר, ודאי שאנחנו יכולים לעשות מקצה שיפורים. אבל מעשים? בהחלט יש מעשים. הלוואי שנזכור את זה בימים המתחדשים עלינו לטובה. הלוואי שנזכור להעריך את מה שאנחנו עושים כאן. לא רק כדי לנוח על זרי הדפנה, אלא כדי לנשום רגע, לחייך לעצמנו, ומכאן להמשיך בשמחה.

להעריך את מה שקיבלנו

יש לזה כמובן צד שני. לזכור להעריך את מה שיש, את מה שקיבלנו מלמעלה, את הדברים הקטנים שהם שלנו. גם כשאנחנו בתפילות כואבות מול חוסרים גדולים, כשאנחנו שרויים בכאב לב עמוק, כשאנחנו ממתנינים לגאולה אישית שלא מגיעה - לזכור להודות על הדברים הקטנים והגדולים שכבר יש לנו. על נשימה, על משפחה, על בית, על עבודה. כל אחד והיש שלו. בימים הנוראים אנחנו זוכרים עד כמה הכול שברירי ולא שלנו, ועד כמה אנחנו חלום שיכול לעוף. בשגרה קשה לחיות ככה, אבל כדאי לקחת משהו מהתחושה הזאת. לא כדי לפחד, אלא כדי לשמוח. לא כדי להתכווץ, אלא כדי להודות.

ועוד משאלה יש לי. אני יודעת, זו בקשה לא ריאלי, בלתי אפשרית, אשלייתית. ובכל זאת, אני לא יכולה בלי לכתוב אותה כאן על הדף. אנחנו נוחתים מימי החסד והרחמים אל ישורת אחרונה וסוערת של מערכת בחירות. הייתי כל כך רוצה שנזכור את הסליחות ואת האחדות, ואת ההלכה שעבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו. הייתי רוצה שהבקשה לכלות שנאת חנם מעלינו ומעל כל בני בריתך תלך איתנו גם בימים שבהם ככל שההתבטאות כלפי היריבים שלילית יותר, כך זכית ביותר נקודות. האם נצליח לזכור שכל ישראל ראויים לשבת בסוכה אחת? שרק לפני רגע הכנסנו את התורה אחרי שפיזנו מולה "מפי אֵל יבורך כל ישראל", כן, כל ישראל, גם אלה ששונים מאיתנו בתכלית? הלוואי. ●

אני יודעת, זו בקשה לא ריאלי, ובכל זאת אני לא יכולה בלי לכתוב אותה כאן, על הדף. אנחנו נוחתים מימי החסד והרחמים אל ישורת אחרונה וסוערת של מערכת בחירות. הייתי כל כך רוצה שנזכור את הסליחות ואת האחדות, ואת ההלכה שעבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו

החגים מאחורינו, והמשמעות היא שכבר לא צריך להתרכז דקות ארוכות אחרי ה"מודה אני" של הבוקר כדי להבין איזה יום היום. יום ראשון שהוא ערב חג? יום חמישי שהוא יום עבודה? להעיר את הילדים לבית הספר, או שאמש (שוב) עשינו קידוש ובכלל הולכים הבוקר לבית הכנסת? אז זהו, סיימנו עם הקושיות האלה לתקופה ארוכה. מעכשיו שבת חוזרת להיות פעם בשבוע, ולפניה שישה ימי חול שגרתיים ומסודרים.

אבל תמיד לצד אנחת הרווחה הזאת, שמשחררת מהעומס ומהאינטנסיביות, יש גם מעט צער. תוגה על פרידה מתדר רוחני גבוה, מתקופה שהכול בה גורלי אבל גם עטוף, ומלא סעודות משפחתיות יחד. בכל שנה אני תוהה לעצמי איך אפשר למשוך משהו מהחודש הגדוש הזה אל היומיום שאחרי. מה אני משמרת חוץ מהפתק, האמיתי או הווירטואלי, שבו כתבתי לעצמי החלטות לשנה החדשה. איך אני לוקחת איתי משהו מהאוויר והאווירה והולכת איתו בימים ההולכים ומתקצרים, שהופכים עוד רגע לסתיו ולחורף.

לראות את הדברים הקטנים

השנה הנחתית זכוכית מגדלת על הדברים הקטנים של החיים. אלה שבדרך כלל חומקים לנו בין האצבעות ורק בחודש תשרי, כשאנחנו יושבים עם פנקסי היש והאין שלנו ומבקשים על כל פסיק ופרט, הם פתאום נראים ומורגשים.

השבוע סיפרה לי חברה על היומיום של בנה החייל. על היציאות הקצרות והנדידות, על האימונים שוברי הגוף שהופכים למחזקי נפש, על המורל הגבוה הנשמר אף על פי ולמרות. ועל החבילות שהם שולחים, על ההקפצות לתחנת ההסעה, על הלב העוקב ברעד אחרי הדרך. תגידי, שאלתי אחרי דקות של הקשבה, את מבינה איזה דבר גדול הוא עושה, איזה דבר גדול אתם עושים, כשאתם מלווים אותו בשיחות עידוד, בכביסות, בצ'ופרים? קוראים לזה מסירות נפש. וואו, רגע. היא הביטה בי, מתבוננת בעשייה היומיומית שלה בעיניים חדשות. היא לא חשבה על זה ככה. הרי יש לצה"ל כל כך הרבה חיילים, וכל כך הרבה משפחות מסביבם. ובדרך כלל היא רק חושבת על השבת הבאה - יצא או לא יצא, ומתי יסתיים הקו, ומה אחר כך. היא לא עוצרת לרגע להביט ולתת לכל זה שם וכותרת.

כך היה גם כשדיברתי עם חברה אחרת, שמתנדבת במיזם תובעני כבר חמש שנים. אחרי ההתרגשות הראשונית שהספיקה לכמה חודשים, העשייה הפכה לחלק מהשגרה, והיא שכחה עד כמה היא תורמת ומשמעותית. עד כמה האנשים הבודדים שהיא מחבקת ומהווה עבורם אור של פעם בשבוע, הפכו לחלק מל"ז, שעתיים תפוסות ביומן, שצריך להתארגן אליהן מראש. רגע, ביקשתי. הביטי על מה שאת עושה, היזכרי רגע בתחושה של פעם, כשהתחלת. את עושה דבר ענק ולא עוצרת להביט עליו. היומיום אולי מבורך, אבל גם שוחק ואולי אפילו משכיח.

לסמן וי על מה שעשינו

והאמת היא שלא מדובר רק בחיילים או במתנדבים. בעולם המוסרף שבו אנחנו חיים (והלוואי שהיה אפשר להאט אותו למהירות 0.8 לפחות) כולנו עושים כל כך הרבה, ולא עוצרים

חדש
וייחודי

ללמוד משחק בתיאטרון אספקלריא

(ע"ד)

ולצאת עם תואר בהוראה

בואו לשלב לימודים מקצועיים
עם מיטב אנשי ונשות המקצוע בתחומי הבמה, הכוללים:
משחק, תנועה, מחול, בימוי, הפקה ועוד.
לצד לימודים עיונים ומקוונים בספרות, היסטוריה ויהדות
בדגש על שילוב דרכי ההוראה של התיאטרון
בתוך חומרי הלימוד לתואר ראשון (B.Ed.) בחינוך

רחל מימון שוורץ

מרכזת התוכנית: **רחל מימון שוורץ**
יוצרת תיאטרון, דוקטורנטית וחוקרת תיאטרון נשי

- הלימודים יתקיימו בירושלים
- התוכנית מיועדת לנשים
- תינתן אפשרות לשילוב קורסי השלמה ללימודי המשך בפסיכודרמה, ללא עלות נוספת

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

יום הנשי

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית
המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני
במקצועות היהדות

תנ"ך ופרשנותו | מחשבת ישראל

מלגות והחזר שכ"ל
לזכאים

למידה היברידית
מהבית ומהקמפוס

טובי המרצים
בתחום

חדש! שנת לימודים אחת בקמפוס

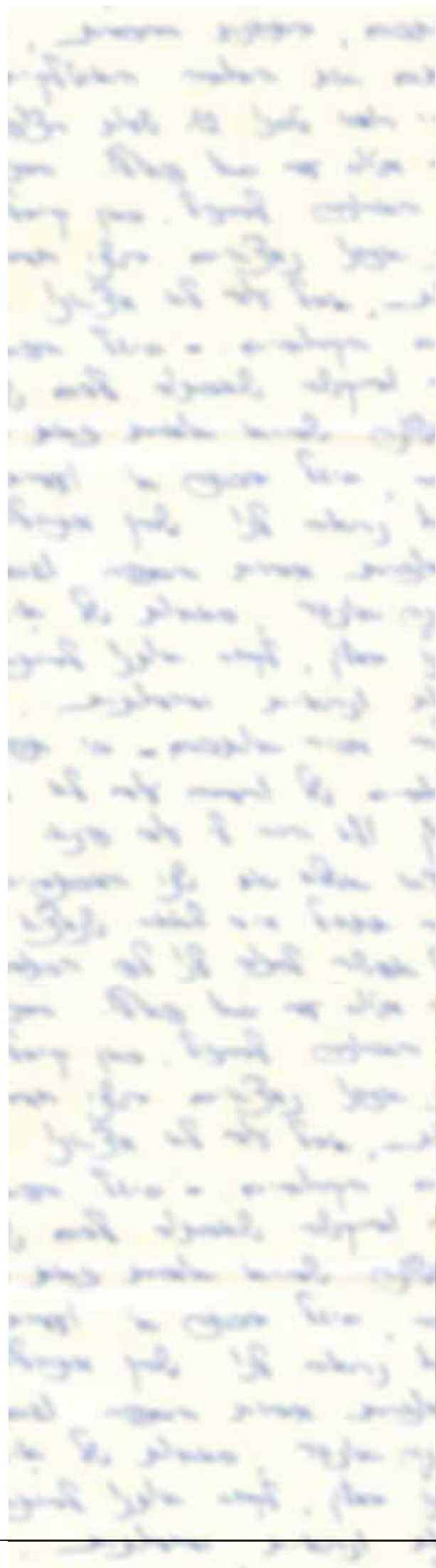
לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

"הכתיבה היא כמו אוריר לנשימה בשבילי"

הסופרת אמונה אלון כותחת את ספרה החדש בפנייה לאישה המת ויוצאת יחד עימו למסע בעקבות אימותיה ואבותיה ♦ בשיחה כתובה היא מדברת על האובדן הקשה שהותיר אותה חסרת מילים, מסבירה את יציאתה למסע שורשים דווקא בשלב זה בחייה, משתפת בקושי לחשוף ברבים חלקים מחייה האישיים, ומביעה סיפוק רב מהאומנות המתפתחת בחברה הדתית-לאומית

רבקי גולדפינגר // צילום: הלל פלג

"אני שמחה שהיום גם אצלנו כבר מותר לדבר על 'אני' ולא רק על 'אנחנו'. מסירות הנפש למען הכלל לא פחתה, אבל גם ליחיד יש מקום - מה שמאפשר בין היתר את התפתחותו של ביטוי אומנותי אישי, שבסופו של דבר כלל הציבור הוא שנהנה ממנו"

"מאז שהיינו בני 19 לא הלכתי לשום מקום בלעדיו ולא כתבתי מילה אחת אלא כדי שהוא יקרא אותה". הרב בני ז"ל ואמונה אלון בתחילת דרכם המשפחתית

'שמחה גדולה בשמיים', חטפה ביקורת נוקבת מוצד אנשים בציבור הדתי-לאומי שטענו כי היא מוציאה דיבה על המגזר כולו: "מהספר השתמע שיש דתיים שהם לא מאושרים בכל רגע נתון, והיו אנשים שהתקשו להבין למה כתבתי את זה. היום אף אחד לא מעלה בדעתו לשאול שאלות כאלו, כי כל כך הרבה נכתב כבר על המגזר שלנו. אם אתה כותב על בני אדם, אז ברור שיהיו להם גם חסרונות. להציג משהו מושלם או לטעון שכל המתנחלים מאושרים כל הזמן זה לא אמין ולא נכון. אנשים מבינים שגם בציבור הזה מותר ואפשר ורצוי לתת ביטוי אומנותי לחיים עצמם כמו שהם", היא אומרת.

"בכלל, העיסוק באומנות היה בזמנו לוקסוס. כשהייתי צעירה היינו עסוקים במשימות חשובות כמו לחנך את הדור הצעיר או להקים עוד יישוב. אני עצמי הייתי עסוקה בדברים שהאמנתי שהם הרבה יותר חשובים מאשר להסתגר באיזה חדר ולכתוב סיפור. היום אנחנו במצב אחר", היא אומרת, "זה מאוד ברור שאומנות היא אחת המשימות החשובות, ולא רק שמותר לעסוק בה, אלא שיש לה ערך ומשמעות. אני שמחה שהיום גם אצלנו כבר מותר לדבר על 'אני' ולא רק על 'אנחנו'. מסירות הנפש למען הכלל לא פחתה, אבל גם ליחיד יש מקום - מה שמאפשר בין היתר את התפתחותו של ביטוי אומנותי אישי שבסופו של דבר כלל הציבור הוא שנהנה ממנו. מדובר במהפך של ממש", היא אומרת בהתלהבות, ונוכרת בכנסים שהזמנה אליהם לפני עשרות שנים, לדיונים על מקומה של האומנות בעולם הדתי: "אני עוד זוכרת דיונים שלא פעם הוזמנתי להשתתף בהם בחברה הדתית, שדנו בשאלה האם ניתן לשלב בין אומנות לעבודת ה'. היום, לעומת זאת, כבר ברור שגם אומנות היא בעצמה עבודת ה'".

יש כזה דבר אומנות דתית?

"כשאדם שומר מצוות יוצר אומנות, העולם שלו משתקף בה, ואז ממילא אפשר לומר שזו

לדיה. "הכתיבה חיונית לי כדי לנשום, ולאורך השנים מילאתי המון מחברות וקובצי מחשב בעשרות התחלות של רומנים. אבל כל עוד הייתי עסוקה בגידול ילדיי ובעבודתי כמורה, כעורכת ומוציאה לאור, ככותבת פובליציסטיקה ועוד - לא פיניתי לכתיבה ספרותית זמן של ממש ופנאי נפשי של ממש. בגיל 45 התחלתי לכתוב רומן כמו שהתחלתי עוד עשרות לפני - אבל בעידודו של בני, לראשונה גם המשכתי והשלמתי אותו", היא מציינת בהערכה.

"אני מקווה שיש כאן מסר אופטימי לאחרים - בעיקר לנשים - שאף פעם לא מאוחר מדי לממש שאיפות יצירתיות", היא מציינת, ומיד מוסיפה כי "חד עם זאת, אני מאוד משתדלת לעודד אנשים צעירים, ובמיוחד אימהות צעירות, להקדיש לביטוי האומנותי שלהם הרבה יותר מקום מכפי שהקדשנו לו אני ובני דורי".

האם להערכתך עולם התרבות במגזר הדתי-לאומי התפתח מאז?

"מאוד. אני רואה את זה במשפחה הפרטית שלי בשמחה עצומה". בנה של אלון, אורי, הוא מיוצרי הסדרה 'שטיסל' ופרסם ספר פרוזה; בנה אמיתי מוציא בימים אלה לאור את ספרו הראשון; ושניים מחתניה הם הרב אלחנן ניר, משורר ועורך, ועמיתו חסון, משורר וקולנוען.

יכול להיות שמשפחתך יצירתית באופן מיוחד ולא מייצגת את הכלל?

"אני מאמינה שקיים גל עצום ומשמח של פריחה של האומנות במגזר". היא נזכרת בימים אחרים: "כשבוגרים של בית הספר לקולנוע מעלה יצרו את הסרטים הראשונים שלהם עלו תלונות, כמו הביקורת שעלתה גם כלפיי - 'למה אתם מתארים צדדים לא חיוביים במגזר שלנו'. לא הבינו אז שכשאתה כותב ספר או עושה סרט אתה כותב על עצמך. אתה לא מתיימר לייצג את הציבור כולו".

אלון משתפת כיצד כשפורסם ספרה הראשון,

אלון פרסמה חמישה רומנים למבוגרים וספרי ילדים רבים, אבל אפילו הכתרתה ככלת פרס היצירה לסופרים ומשוררים לא גרמה לה לראות את עצמה כסופרת. "גם עכשיו אני לא רואה את עצמי ככזו", היא מחייכת. "היו בישראל ובעמים סופרים גדולים, ואני לא רואה את עצמי כשווה להם. אני אומרת לעצמי שאני לכל היותר 'בעלת מלאכה'. כמו שאחרים מייצרים מזון או נעליים, אני יוצרת סיפורים", היא מגדירה את עצמה בפשטות. "יותר קל לי לראות את זה ככה. הטייטל 'סופרת' מוחייב מדי. תוך כדי כתיבה של ספר, המחשבה שאנשים שאני לא מכירה ייחשפו למה שכתבתי מדם ליבי יכולה לשתק אותי. לכתוב סיפור זה לקחת את הלב ולהניח אותו ברשות הרבים, והחשיפה הזאת לא קלה לי".

במהלך כתיבת הספר עלה בדעתך לא לפרסם אותו?

"כשכתבתי דברים מאוד אישיים עליי ועל בני זה היה חושפני בעיניי, וחשבתי שאני כותבת מתוך צורך עצמי וכנראה לא אפרסם את היומן הזה, אולי רק חלקים ממנו. גם לא הייתי בטוחה שבסיפור על המשפחה שלי יש מספיק עניין לציבור הרחב", היא מפתיעה. "עכשיו עם הוצאת הספר אני כל הזמן מופתעת מהתגובות. אנשים אומרים לי שזה כאילו נכתב על המשפחה שלהם, ושזה עשה להם חשק לחקור את השורשים המשפחתיים שלהם. כנראה שוב מתקיים כאן הפרדוקס הגדול, שככל שהכותב כותב בצורה יותר אישית את עצמו - כך יותר קוראים מוצאים ביצירה שלו את עצמם. תבניני שגם היום כשאני פותחת את הספר אני לפעמים נבהלת כשאני רואה קטעים מאוד אישיים שלי ולא מאמינה שבאמת פרסמתי".

נראה שאת טיפוס מאוד מופנם וביישן, בעוד שסופר על פי רוב הוא אדם מאוד דעתן ומוחצן.

"באמת מעניין איך זה משתלב", היא משיבה, מהורהרת. "גם כילדה הייתי מאוד ביישנית. במשך החיים התרגלתי יותר לדבר ברבים, אבל זה לא בא לי בקלות אף פעם".

המשיכה לכתיבה, היא מציינת, בערה בה מאז שהיא זוכרת את עצמה. "מאז ומתמיד זה היה שם. כבר בגיל שלוש אהבתי להמציא סיפורים. הייתי עומדת על המרפסת בבית הוריי, או בבית של סבתא על אדן החלון המסורג, ומספרת כל מיני סיפורים לרוחב ולאוויר העולם הפתוח. כשלמדתי קרוא וכתוב, הייתי מהילדים ששואלים מהספרייה שני ספרים וכבר בדרך הביתה מסיימים לקרוא אותם. הייתי משרבטת סיפורים במחברות ועל דפים", היא מתארת.

אלון אומנם סיפרה סיפורים מגיל קטן, אבל את הקריירה שלה כסופרת היא החלה רק משבגרו

בתקופה שאחרי מותו של בני הרגשתי שאני פשוט לא מסוגלת לכתוב. בני ביקש ממני שאמשיך לכתוב גם כשהוא כבר לא יהיה כאן. למעשה הוא דרש ממני שאבטיח לו שאכתוב, כנראה מפני שידע עד כמה הכתיבה נחוצה לי כדי להמשיך לחיות, אבל בלעדיו הרגשתי שגם הכתיבה - כמו הרבה דברים אחרים - פשוט לא מעניינת אותי. חשבתי שלא אכתוב עוד לעולם", חושפת הסופרת אמונה אלון את החלל הגדול שנפער בחייה עם מות בעלה, חבר הכנסת והשר לשעבר הרב בני אלון, שחלה בשנית בסרטן הגרון. המאבק הקשה על חייו, ולאחר מכן פטירתו הכואבת, הותירו אותה לראשונה בחייה ללא מילים.

"כל השנים בני עודד ודחף אותי לכתוב. כתבתי בעצם בשבילי", היא אומרת. "כל פסקה, כל פרק שכתבתי - הייתי מחכה קודם כול לתגובה שלו, שיגיד שזה בסדר. כשהמחלה חזרה בפעם השנייה עצרתי באמצע כתיבה של ספר והתחלנו בטיפולים, כימותרפיה וכל המסלול הנורא והקשה הזה". לאחר כחצי שנה של טיפולים, בין אשפוז לאשפוז, ביקש בני שתדאג גם לעצמה ותחזור לכתוב. "אמרתי לו שזה לא מעניין אותי ואני רוצה להשקיע את כל הכוחות שלי בריפוי שלו, אבל הוא התעקש. ובגלל שהוא היה כל כך נחרץ, התיישבתי בשולחן מולו וחזרתי לכתוב. והוא מצידי גייס את כל כוחותיו להיות איתי בזה. בזכותו סיימתי את הספר ההוא".

ספרה 'בית על מים רבים' יצא לאור בשנת 2016, ובערב השקת הספר בבית אבי חי נכח גם בעלה, למרות מחלתו המתקדמת. "כולו קרן מאושר. פחות משנה אחר כך הוא נפטר. זו הייתה שנה נוראה", היא נאנחת. "מאז לא הייתי מסוגלת אפילו לחשוב על כתיבה חדשה".

כשהגעוגעו לבעלה הלך וגבר, עטופה ביגונה הייתה אמונה אלון מעיינת שוב ושוב בכתב ידו של בעלה מימי מחלתו, כשהתחנן לפניו לא להזניח את חמצן חייה ולהתמסר למילה הכתובה. בעקבות מחלתו ניטלה ממנו יכולת הדיבור, והוא ביטא את עצמו בכתב. כך נותרה בקשתו כתובה כצוואה, "אבל רק אחרי בערך שנה וחצי מפטירתו הבנתי עד כמה הכתיבה היא כמו אוויר לנשימה בשבילי, הצורך שלי והדרך הכי נכונה לי לעבד את הפרידה".

כך חזרו אט אט האותיות והמילים למוחה ונשזרו למשפטים, פסקאות ופרקים, עד שלאחרונה יצא לאור ספרה החדש 'נפשנו חיכתה', בהוצאת נגרת זמורה דביר. בספרה יוצאת אלון למסע בעקבות שורשי משפחתה ומתוודעת לאימותיה ולאבותיה, כשבעלה המת מכותב כל העת. "אני מרגישה שהמבט הזה אחורה, לשורשים שלי ולמתים שלי, מעניק לי גם את הכוח להביט קדימה. כולנו בני חלוף, וזה בסדר גמור. השאלה היא מה נעשה עם חיינו, כיצד נחיה כל עוד אנחנו כאן, ומה נשאיר אחרינו".

מספרת סיפורים לרחוב

אמונה אלון נולדה לפני 67 שנים בירושלים, להוריה הרב פרופ' פינחס ופנינה הכהן פלאי. את ילדותה העבירה בציר ירושלים-ניו יורק מתוקף עבודתו של אביה. לאחר נישואיה לרב בני אלון הייתה מורה, עורכת בכתב העת 'נקודה', ובהמשך פרסמה סיפורים לילדים וכתבה טורים פובליציסטיים ב'דיעות אחרונות' וב'ישראל היום'. יחד עם בעלה ייסדה את הוצאת הספרים ספריית בית אל ושימשה בה עורכת ראשית.

צילום: באדיבות המשפחה

אחד הנימוקים שלך ליציאה למסע השורשים הזה הוא "אני מוכרחה להתחיל להיאסף אל אבותי". זה נשמע נורא פסימי.

"בסביבות גיל שישים - אחרי שהילדים גדלו, ולפחות מחצית מהחיים כנראה כבר מאחורינו - מתעורר אצל הרבה אנשים רצון לחקור את השורשים ולהעמיק את ההיכרות עם הדורות הקודמים", היא מסבירה את הרציונל שמאחורי הרצון לחקור את העבר. "לא רק כדי להנכיח את זכרם של אבות אבותינו ואימהות אימותינו המתים, אלא בעיקר למען עצמנו, כדי להבין את עצמנו טוב יותר. היום כבר ידוע שמעשה אבות סימן לבנים" זאת עובדה מדעית. שהגנים של אבותינו ואימותינו נושאים אלינו לא רק תכונות גופניות כמו גובה וצבע שיער, ולא רק תכונות אופי ונשיות שכליות ורוחניות, אלא גם דפוסי התנהגות, זיכרונות וטראומות", היא מתארת את ליבת העניין.

"פעם קראתי על חולדות מעבדה שכאשר הריצו אותן במסלול קבוע, הן תמיד עקפו את הנקודה המסוימת שבה החולדות שהיו סבתות שלהן נתקלו - שניים שלושה דורות קודם לכן - בזרם חשמלי מכאיב. במהלך כתיבת הספר הזה ניסיתי להבין איך גם אני נוהגת לעקוף, במסלול חיי, את הנקודות שסבתא רבתא שלי, פייגא, חוותה בהן כאב או קושי, ומה הם המקומות הנפשיים שאני נמנעת מלהתקרב אליהם על אף שהסכנה שאיימה בהם על הוריי או על הוריהם חלפה זה מכבר".

כתבת בספר "אני מוכרחה למצוא את בית אמי"
- זה נשמע כמו משהו שחסר. האם עד השלב הזה בחיך לא ידעת את בית אמן?

"כל אדם מחבר פיסת זיכרון לפיסת זיכרון כדי לבנות לעצמו את סיפור חייו ולהגדיר את זהותו העצמית. הזיכרון הוא אף פעם לא מדע מדויק, כי אנחנו בוחרים - באופן מודע או לא מודע - מה לזכור ואיך. אותו מאורע עצמו יכול להיזכר באופן שונה על ידי אנשים שונים, ולא פעם אנחנו פוגשים למשל שתי אחיות שגדלו באותן שנים באותו הבית ולאותם ההורים, ואף על פי כן מתברר שכל אחת מהן זוכרת הורים אחרים ובית אחר, ולכל אחת מהן יש סיפור ילדות שונה. 'למצוא את בית אמי' היה בשבילי לבחון את הסיפור שלי מחדש. ובכלל, במשך רוב חיי הבוגרים הגדרתי

את עצמי ביחס לבני, וכשהוא נפטר חשתי צורך לברר מי אני גם בלעדי".

לצורך כתיבת הספר ארזה אלון מזוודה ויצאה אל המקומות שבהם הילכו אבות אבותיה. היא נסעה אל הרים נידחים ולכפרים עתיקי יומין - ברומניה, בירושלים ובניו יורק. במהלך מלאכת הכתיבה אספה כל בדל מידע על משפחתה, חיפשה, חקרה והרימה כל אבן על מנת להתוודע אל "המתים שלי", כפי שנהגה לכנותם.

ומה גילית?
"למשל על סבתא פייגא, אמם של שני הסבים שלי, לא ידעתי עד לכתיבת הספר הזה דבר, אלא רק שהייתה בת עשירים, שעלתה ארצה עם בעלה בסביבות שנת 1900 ומתה מרעב בגיל צעיר. כשנסעתי לטרנסילבניה, האזור שבו היא

"הוא המשיך להקפיד על קלה כחמורה בתוך כל הייסורים שבאו עליו ולמד תורה בלי הרף." הרב בני אלון ז"ל

צילום: פלאש 90

נולדה וגדלה, וחוויתי את המרחבים הירוקים, את ההרים המיוערים ואת הנהרות השוצפים, יכולתי לראות בעיני רוחי גם את הילדה שהיא הייתה, הנערה הצעירה ומלאת החיים והרעיה הצעירה ומלאת החלומות. בהמשך שחזרתי את חייה של פייגא בירושלים שבין החומות, תיארתי את אחריתה הטרגית והמשכתי 'לפתוח את הקברים' כדי לכתוב גם את סיפור התאהבותם של שניים מנכדיה - הוריי, שהיו בני דודים ונישאו זה לזו והולידו ארבעה ילדים שאחת מהם היא אני".

"לא הגעתי לדרגה כזאת של אמונה"

אחד הדברים הבולטים בספר הוא מחויבותן של הדמויות מן העבר לעולם ערכים ברור, דמויות חזרות באמונה תמימה ובמחויבות טוטאלית לדרך. זאת אולי בניגוד לדור הצעיר בימינו, שבוחר לעצמו מה ייקח ומה ישמוט, אבל אלון מבקשת לציין כי לא מדובר בביקורת שהתכוונה להציף: "אני לא בעד שימוש בספרות יפה לצורך אמירה או לצורך ביקורת", היא מבהירה. "הרבה מן הדמויות בספר אכן חזרות באמונה תמימה ובמחויבות טוטאלית למצוות, גם הרב בני זצ"ל היה כזה, ואני בוחנת את עצמי מול הגדלות הזאת שלו ושל האחרים ומגיעה למסקנות עגומות למדי לגבי מצבי הרוחני", היא אומרת בכנות.

"אשר לדור הצעיר - נראה לי שהרבה ממה שאנחנו עשינו מתוך מחויבות, הילדים והנכדים שלנו חיים באופן טבעי. בני ז"ל תמיד הזכיר שלא מספיק להתפלל שלוש פעמים ביום 'ותחזינה עינינו בשובך לציון' - בין תפילה לתפילה צריך גם לפקוח את העיניים, לחזות במציאות ופשוט לראות שהקב"ה שב לציון. נראה לי שהדור הצעיר חי את הגאולה באופן בלתי אמצעי, וזקוק לתזכורת הזאת הרבה פחות מאיתנו".

בספר שאלת "למה אני מתקשה כל כך לפנות כלפי שמיא בשנים האחרונות". את חשה ריחוק בעקבות פטירת אישך?

"בני מסר את עצמו לחלוטין, מתוך הרפיה גמורה, בידי של החותך חיים לכל חי. תמיד התפעלתי מהיכולת של אינטלקטואל מורכב כמוהו להאמין בקב"ה באופן כל כך תמים ופשוט. אבל כזה הוא היה, והאמונה השלמה הזאת חיה בו, והאירה את פניו, גם בימי המחלה הכואבים והאכזריים ביותר. כשאָת, רבקי, שאלת אותו בריאיון ל'בשבע' לפני פטירתו אם המחלה מקשה עליו, הוא השיב לך רק שקשה לו העובדה שאינו מסוגל לבלוע משקה או מזון, מפני שזה מונע ממנו לברך את ברכות הנהנין. הוא המשיך להקפיד על קלה כחמורה בתוך כל הייסורים שבאו עליו ולמד תורה בלי הרף עד שלפעמים החולשה גברה עליו והיה סוגר את הספר, מחייך אליי בעצב ומצטט את הרמב"ם בהלכות דעות: 'אי אפשר שיבין או ידע דבר מדיעת הבורא והוא חולה'. ואני, שהייתי עדה חסרת אונים לייסוריו, מתקשה להשלים עם מה שקרה. במיוחד מפני שלמרות השם שנתנו לי הוריי, מעולם לא הגעתי לדרגה כזאת של אמונה". את כיסוי הראש הסירה אלון כשנה אחרי מות בעלה. "קודם כול, הלכתית זה מותר. הסרתי כי הרגשתי שזו כבר לא המהות שלי. כל השנים כיסוי הראש היה מהותי לי כי הייתי, בכל ההווה שלי, אשתו של בני", היא אומרת בהדגשה. "אחרי שהוא נפטר הרגשתי שאם אני ממשיכה ללכת ככה אני כאילו מעמידה פנים שהכול בסדר, שאני אותה אחת שהייתי ושהחיים ממשיכים כסדרם, אבל הם לא".

 צילום: מירי שמעונוביץ

צור ארליך

 48

 נשוי לאמירה, אב לשלוש בנות

 תושב מעלה מכמש

 משורר, מתרגם ועורך

התחלה // נולד ביום האחרון של חודש טבת תשל"ד, "בחודש הגשום ביותר בתולדות ירושלים, בתקופת פוסט מלחמות יום כיפור. אני מהילדים של חורף שנת 1973. עדיין היו תקריות בגבולות ואנשים עוד היו מגויסים, כולל אבא שלי. וכשהגיעה העת החל לרדת שלג. הנהג של חבר הכנסת מנחם פרוש הוזעק להסיע את אבא שלי להדסה עין כרם, ושם, בחצות הלילה בדיוק, הגחתי לאוויר העולם".

אבא // יעקב ארליך (78), מודד קרקעות ועוסק בגאולת הארץ. "כבר למעלה מארבעים שנה יש לו משרד בעפרה תחת השם 'מודדי השומרון', והוא עוסק בסיומן אדמות מדינה ובניית יישובים. למרות גילו הוא מפעיל את המשרד ונמצא גם בשטח. בנוסף, מדי יום שיש הוא ואבא שלי יוצאים לטיולי שטח ביהודה ושומרון". גדל בכפר פינס, הוריו היו מראשוני המתיישבים החלוצים הדתיים של הפועל המזרחי בשנות השלושים.

אמא // חדוה ארליך (77), פסיכולוגית קלינית במקצועה, עבדה שנים רבות באוניברסיטה העברית וגם באופן פרטי. "במהלך שנות האינתיפאדה סייעה רבות בעפרה בנושא התמודדות עם מצבי לחץ וחוסן קהילתי, נושא שהיה פחות מדובר בימים ההם".

מתנהלים // עד גיל שלוש וחצי התגוררה משפחתו בשכונת סנהדריה המורחבת. בקיץ תשל"ז עברו לעפרה, שם נמנו עם דור המייסדים. "בשנים הראשונות גרנו בדירה קטנה שמזכירה קצת את המגורים כיום בהתיישבות הצעירה. נסענו דרך רמאללה ויחסי השכנות עם הערבים לא היו גרועים כל כך - עד האינתיפאדה הראשונה היו לא מעט שנים שהיינו מוסתובבים שם בחופשיות".

ספסל הלימודים // היה תלמיד בשנותיו הראשונות של בית הספר היסודי בעפרה, כשהיה קטן ומשפחתו. לאחר מכן עבר ללמוד בישיבה התיכונית נתיב מאיר בירושלים. "זה היה קצת יותר תובעני מאשר הישיבות התיכוניות בימינו. לא הייתי כל כך בנוי לזה אבל איכשהו שרדתי".

חייל, דבר ערבית // לאחר סיום כיתה י"ב פנה לישיבת ההסדר הר עציון שבאלון שבות ולמד בה במשך שנה, שבעקבותיה התגייס לשירות צבאי מלא בצה"ל, בחיל המודיעין. "למדתי ערבית ועסקתי בתחום".

פי האתון // עם השחרור החל ללמוד לתואר ראשון בפסיכולוגיה וספרות עברית באוניברסיטה העברית בירושלים, "תחומים שתמיד אהבתי, אבל חשבתי שצריך להיות הרבה יותר מוכשר ממני כדי לעסוק בהם". אחרי ניסיון של כתיבת שירים בימי הנעורים וכתיבה בעיתוני בית ספר, החל לכתוב לעיתון של הסטודנטים באוניברסיטה, 'פי האתון'.

נקודה // למרות המשיכה לכתיבה, לתואר שני נרשם דווקא ללימודי פסיכולוגיה קוגניטיבית. "חשבתי שצפוי לי עתיד מדעי". לצד זאת, ישראל הראל, השכן מעפרה, שערך באותם ימים את עיתון 'נקודה' ז"ל, שילב שירים אקטואליים שלו בעיתון, אך זה לא סיפק אותו. "רציתי לקבל במה קבועה, שיר שבועי שיוכל להתייחס גם לאירועים פחות חשובים ולייצר מהלכים על פני זמן".

רוצה במה // "פניתי לעיתון 'מקור ראשון' שעמד לקום באותם ימים והצעתי לכתוב. בשנה הראשונה חששו, אבל כשעמנואל שילה התמנה לעורך הוא קיבל החלטה נועזת ללכת על זה. אחרי שנה הציעו לי גם לערוך בעיתון. רק אז, מתוך הכתיבה בעיתון, הבנתי שיכול להיות לי עתיד דווקא בתחום הספרות והכתיבה". בעקבות

הספרים של ההוצאה, כמו ספר תולדות העם היהודי של פול ג'ונסון. בין הספרים שאני מעורב בהם, ספרי תרגום השירה שלי יקרים לליבי במיוחד. בהם אני מוצא ביטוי עצמי. אני רואה שליחות בהפצת אהבת השירה".

מכירים // "אמירה אשתי עלתה בגיל שבע עם משפחתה מארצות הברית. נפגשנו כסטודנטים ליד הבאר, כמו אבותינו בתנ"ך - ליד הברזייה בקמפוס האוניברסיטה העברית בהר הצופים. חברה משותפת עזרה לרקום את הפגישה הבאה".

החצי השני // אמירה ארליך, דיקנית הפקולטה לחינוך מוזיקלי במכללה האקדמית לוינסקי-וינגייט. "התחילה בתור מורה לאנגלית ומוזיקה והתגלגלה לתחום היזמות בחינוך, בין היתר בקרב נשים חרדיות". מאז שנת 2000 מתגוררת המשפחה במעלה מכמש.

הנחת // שלוש בנות: לילך (20), כנרת (16) וזמרת (12).

בוא שיר עברי // לצד העיסוק בעריכה, תרגום וחברות במערכת כתב העת 'יהי', עוסק בכתיבה פזמונאית. "כבר מזמן רציתי להצטרף

'תכלת' הגיע למו"ל של הוצאת טובי (לימים הוצאת קורן), שבדיוק העלה אותה לארץ. הוא ביקש להיפגש איתי למטרה מסוימת, אבל כשסיפרתי לו שהתחלתי לתרגם שירה מאנגלית, הוא הציע לי לנסות תרגם לעברית את ספרו של הרב יונתן זקס, הרב הראשי של בריטניה. הוא חשב שדווקא מי שמתרגם שירה יכול להתמודד עם השפה הפיוטית של הרב זקס. הוא נתן לי לתרגם פרק אחד, הניסיון הצליח וקפצתי למים העמוקים". מאז תרגם ספרי עיון רבים, מהם כעשרה מספריו של הרב זקס.

תקווה לשמרנות // השמועה על המקצועיות הרבה שלו כמתרגם הגיעה לאוזניהם של אנשי 'קרן תקווה' בצעדיהם הראשונים בישראל. "בהתחלה הייתי אמון על תחום הטקסטים, בדגש על תרגום של מאמרים שמרניים". לאחר שהצטברה כמות מכובדת של מאמרים, הוחלט לייסד את כתב העת 'השילוח', וארליך התמנה למשנה לעורך. בהמשך הקימה הקרן גם את ספריית שיבולת, והוא משמש בה כיום עורך אחראי.

שירת הלב // אומנם בספר המדובר של ראש הממשלה לשעבר בנימין נתניהו, שיוצא לאור בימים אלו בהוצאת שיבולת, הוא היה פחות מעורב, "אבל מאמין שהספר יעודד אנשים להתוודע לשאר

כך עזב את לימודי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית ועבר ללימודי תואר שני בספרות עברית.

שירים בוערים // ההשראה עבורו הייתה 'הטור השבועי' של המשורר נתן אלתרמן, לצד האירועים האקטואליים הבערים. "היה לי חשוב להשפיע ולכתוב על נושאים השנויים במחלוקת. אלו היו השנים של הסכמי אוסלו ורצח רבין והתחושה של הידחקות לפינה בעקבותיהם. התחושה הייתה של ציבור מושקע שהתקשרות מתקיפה חדשות לבקרים, וכתבתי על כך בשיר שבועי".

לישון במערכת // אחרי שנה ורבע של שיר שבועי וחודשים ספורים של עריכה, העיתון נסגר. לאחר שנפתח מחדש היה ארליך מהחבורה המצומצמת שהמשיכה לגלגול הבא. "כך קרה שבגיל צעיר קיבלתי את תפקיד עורך המוסף 'דיוקן', שהיה אז רוב העיתון". הוא נשאר בתפקיד עד 2003, ואז עבר להיות כתב ועורך מהשורה. "התפקיד היה מאוד תובעני, לפעמים הייתי נשאר לישון במערכת".

המתרגם // במשך השנים התגלגל לתחום התרגום. "מאמר שכתבתי על אלתרמן בכתב העת

במגרש הביתי

בוקר טוב

"קם סביב השעה שבע בבוקר בממוצע. ברוב הימים אני עובד מהבית, מה שמאפשר לי בוקר די ננוח. כבר כמעט שבע שנים כותב את 'כפית אלתרמן' ביום' בפייסבוק ובטלגרם. כך למעשה הצטבר כבר פירוש מקיף על ספרים שלמים של שירה. זאת תרומתי הצנועה לאהבת השירה בישראל."

השבת שלי

"יום של קריאה, והמון. על כל ספר חדש שאני קורא, משתדל לקרוא ספר קלאסי."

פאליילס

חובב גדול של מוזיקה קלאסית. "מי שחושב שזו התנשאות, הפסד שלו. כשאתה מתוודע לכאלה שיאים של יופי ועושר רגשי - קשה לשמוע משהו אחר. לצד זאת, יש לי חיבה גדולה לזמר העברי, במיוחד כשהוא נושק לשירה או שנון במיוחד, ובעיקר שירים ישנים יותר. נעשיתי פריק של להקת הנח"ל."

ציונות לופת

הרב יונתן זקס זצ"ל. "מעבר לכך שאני מתרגם את ספריו, הכתבים שלו וגם דמות האדם שבוקעת ומצטיירת מתוכם עוזרים לי לאהוב את היהדות שלי ואת מי שאני, להרגיש כמה מיוחד הוא שנוולדתי כפי שנוולדתי למורשת היקרה הזאת."

השאלה

"36 שעות ביממה."

לפחית אותי

"להתקשר לאנשים. ההודעות הכתובות הן גאולה לביישנים כמוני."

כשאהיה גדול

"אותם הדברים, אבל בגדול."

למועדון של כותבי השירים שאנשים גם שרים אותם. בשנים האחרונות, לשמחתי, אני יותר מצליח בזה". כך בקיץ האחרון התפרסם שירו 'קומי נקודה טובה' שליווה את מבצע הקמת היישובים של תנועת ההתיישבות נחלה, בביצועם של אהרן רזאל והראל טל. בנוסף, שירים שכתב סביב מעגל השנה שהתפרסמו בעיתון 'TVRIT' הולחנו ובוצעו על ידי יוחאי בן אב"י וראו אור באלבום 'ירח פרח וחליל'.

גם יהודה ושומרון // "בכתיבה שלי אני מנסה לחדש את הז'אנר של שירי ארץ ישראל הישנה והטובה, רק שהפעם ייכללו בהם גם מקומות ביהודה ושומרון. כתבתי כבר כמה שירים כאלו ואני מנסה לחבר אותם לזמרים ידועים."

מחדש מילים // נוסף על שלל העיסוקים, משמש חבר בוועדה למילים בשימוש כללי של האקדמיה ללשון העברית. "לאחרונה, למשל, דנו במילה כמו 'גשום', רק לגבי רוח. בוועדה יש שילוב של אנשי עט ואנשי לשון וזה מרגש ומרתק."

אם זה לא היה המסלול // "כנראה הייתי עורך מחקרים בפסיכולוגיה קוגניטיבית והתפתחות שפה, משתעמם ומנסה לחפש תחום אחר".

לגלות את ערכי התורה עם בדרכה של תורה

לומדים מחליצים:

- "זה כמה חודשים שאני מעביר סיפורי תורה לילדים. מאוד נהנה מסגנון הכתיבה והאיורים שמנגישים את סיפורי התורה..."
- "סיימנו השבת ללמוד ביחד את ספריך. נהנינו מאוד מהלימוד בהם והרגשנו שאנו לומדים את דבר ה' בגדלות."
- "כמה נהניתי ללמוד השבת פרשת שבוע. נמשכנו לצוירים, ויכולנו לדלג בין הכותרות לפי הרצון. והתוספות של הפירושים בטוב טעם ונותנים טעם של עוד."

מבצע מיוחד לרגל השלמת הסדרה

סט מלא (5 כרכים) ב-200 ש"ח בלבד כולל משלוח!

להזמנה במחיר השקה עד ל' תשרי (25.10.22) sefer@yhb.org.il 02-9709588

נשים מכל המגזרים והגילאים מוזמנות לזום חגיגי, ללא עלות, לרגל שנה לקהילת "מתחדשות". מה בתוכנית?

המאמנת שושי זליקוביץ'

הרגלים חדשים לשנה חדשה, איך להצליח הפעם?

אפרים רימל

שיחה על פרק ב' וצמיחה מתוך משברים

את הערב תנחה סיון רהב-מאיר שתוסיף כלים משלה על הפרשה ועלינו

יום ראשון הקרוב, כ"ח תשרי, 23.10 בשעה 21:00 לקבלת לינק - כתבו בנוגל "מתחדשות" או סרקו את הברקוד

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

ילד אסור, ילד מותר

עמלת "ילדים צורחים" במסעדות, שבאה להשתיק את הילדים, משמשת תזכורת ליחס הסובלני יותר שציבור המתפללים נדרש להעניק לילדים בבית הכנסת

שמא תטעו לחשוב שזה הטלטול היומיומי בין בית-עבודה לילדים שגרם לי חוסר שקט והפרעה בריכוז? והרי עובדה היא שהיום יש לי הרבה פחות עומס של ילדים ושל בית, ובכל זאת המצב רק מחמיר. כל העצות שקיבלתי אינן עוזרות - לפרק כל משימה לשלבים קטנים, לרשום את המחשבות המסיחות, לשמור עותק קשיח של רשימת המטלות, לאחסן את כל הדברים החשובים במקום אחד בלבד, לקבוע זמנים מוגדרים לבדיקת תזכורות, להיפרד דווקא מריבוי משימות (מולטיטסקינג), לנקות את שולחן העבודה ועוד. אז אני מקרה אבוד, כנראה. ולכן אני מבינה מאוד לליבם של הילדים המאותגרים. ויש המון כאלו.

לפי נתונים שפרסם כתב עת מקצועי, כ-6.1% מהילדים בארצות הברית קיבלו ב-2011 טיפול תרופתי להתמודדות עם הפרעות קשב וריכוז מסוגים שונים. על פי נתוני המרכז לבקרת מחלות בארצות הברית, נמשכת מגמת העלייה בשיעור הילדים בני 4-17 המאובחנים כסובלים מהפרעות קשב וריכוז. הנתונים מבוססים על סקר מדגמי בקרב 76,000 הורים בארצות הברית. בשנת 2007 שיעור הילדים המאובחנים עמד על 9.5%, ואילו בשנת 2011 שיעורם טיפס והגיע ל-11% - אחד מכל תשעה ילדים אמריקנים.

אז אני מבינה לליבם, וזה מתחיל בסידור התפילה. אני מוצאת את עצמי מתפעלת מכל מי שמגיע לתפילה ויושב ללא גיע מהתחלה ועד הסוף. אני לא מצליחה. תפילות השבת, עם קריאת התורה וההפטרה ומוסף, ארוכות מדי בשבילי. גם בבית הזמירות הרבות לעיתים מייגעות ולא תמיד מובנות, וכשהתננים נמצאים אני לא שרה בקול, כך שבאמת לפעמים אני לא מוצאת את מקומי ליד השולחן בחלקים מסועות השבת. גם ברכת המזון ארוכה מדי בשבילי, אך למזלי אני מאתגרת גלוטן, כך שרק בליל הסדר יש לי התמודדות עם אכילת פת. הרב אריאל שרלו מציע ליצור סידור וברכונ עם תפילות מקוצרות למי שמתקשה עם התפילה הארוכה. הוא גם מציע ליצור מושג של "מניין יעיל" לאלו שלא מסוגלים להאריך בתפילתם במניין. מה אתם אומרים על כך?

אין ביקום אימא שלא זוכרת את הצעדים הראשונים של הפעוט הבכור שלה. איך הוא נעמד אז, בלי ידיים, ולפתע, מול עיניה המשתאות, התחיל לקרטע ומלוא כל השטיח כבודו. היא תנצית את הרגע הזה שבו הגיעה שעת העצמאות שלו. פתאום בנה הפעוט מתחיל לעשות דברים לבדו, להגיע פיזית למחוזות שהוא בוחר להגיע אליהם - נפתחת דלת המבשרת על בחירות שהילד יעשה לבדו. ויש גם ילדים שמאחרים להגיע לשלב הזה, או שאין להם כלל אפשרות לעמוד בעצמם מסיבות פיזיולוגיות למיניהן, ואחרים שהדיבור שלהם מהוסס או מגומגם או מתעכב. האם ננציח גם אותם ואת עקומת הגדילה שלהם? האם נדע להסתובב כמו טווסים עם חזה נפוח גם כשהילד שלנו מתפרע בפרץ של התלהבות בתפילה, כי זה מה שהוא יודע לעשות? האם נוכחותו של ילד מרעיש במסעדה תפריע לנו, או שנשכיל לראות את חיוניותו ולקלוט את הברק שבעיניו? ●

האם נדע להסתובב כמו טווסים עם חזה נפוח גם כשהילד שלנו מתפרע בפרץ של התלהבות בתפילה כי זה מה שהוא יודע לעשות? האם נוכחותו של ילד מרעיש במסעדה תפריע לנו, או שנשכיל לראות את חיוניותו ולקלוט את הברק שבעיניו?

זה הגיע בעקבות תלונות על כך שנוכחות ילדים במסעדה פוגעת בחוויית האירוח. לטענת מנהלי המסעדה, השתוללות הילדים גם מסוכנת, כי המלצרים מסתובבים עם מנות חמות וכלים שבירים וחדים, והיתקלות מלצר בילד שלא יושב בשקט במקומו עלולה להיגרם באסון.

בעלי המסעדה מעידים כי מאז האיום בקנס, הילדים מרעשים הרבה פחות במסעדה. הגיוני, אבל ממש לא חביב. כולם צודקים בסיפור הזה, ובכל זאת - תנו לילדים לחיות.

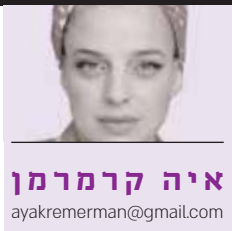
כולנו מכירים את סיפורו של הנער שצעק בתפילה מול ארון הקודש את השמות של האותיות כי זה מה שהוא ידע. הקהל צקצק בלשונו, אבל האדמו"ר הסביר שזוהי התפילה המשובחת ביותר, והמלאכים עצמם מחברים מהאותיות האלו את התפילות היפות ביותר. בתיאוריה, סיפור נוגע ללב. בפועל, אוי לו לאותו אחד שיביא את בנו שעל הרצף האוטוטי לתפילה והוא ירעיש ויפריע לקהל. כך כתב לי הרב אריאל שרלו, בנו של הרב יובל שרלו: "ישוב, כולם צודקים, אבל הכף נוטה שכל עוד לא מדובר בהפרעה מזו"רית - הציבור צריך להיות סבלני לילדים כאלו. גם הם רוצים להתפלל בדרכם".

הנושא של הפרעות קשב קרוב לליבי.

גם אני אובחנתי לא פעם כסובלת מהפרעת קשב וריכוז - תעיד על כך עורכת המוסף, שמתחננת שוב ושוב שהכתיבה שלי תהיה פחות אסוציאטיבית. כשלמדתי לבחינות שלב א' בהתמחות ברפואת נשים, ה"חברותות" שלי, שני רופאים מחוננים, איימו ללא הרף שאם עוד פעם אחת אקום ואתקשר לילדים - הם מפסיקים ללמוד איתי. אלא שיותר מאשר הילדים היו צריכים אותי, הייתי אני צריכה את הקשר איתם, ובעיקר הייתה דרושה לי סיבה לקום ולזוז מדי פעם. גם היום, אם אני רוצה להתרכז בשיעור תורה, אני חייבת לכתוב מאמר במקביל, וכך גם הפוך - אם אני רוצה לכתוב מאמר, אני חייבת לשמוע שיעור טוב תוך כדי. לפעמים אני שומעת שני שיעורים במקביל.

כידוע, הפרעת קשב וריכוז שמתחילה לרוב בילדות לא בהכרח עוברת, ולעיתים היא אף מחמירה עם הגיל. מבוגרים רבים מתמודדים עם ההפרעה ומתקשים להתאים את חייהם המקצועיים והאישיים למגבלותיהם. מתברר שבד בד עם ההתפתחויות הטכנולוגיות המדהימות, עולות התהיות אם אין קשר בינן ובין התגברות מוצאת בשכיחות הפרעות קשב אצל מבוגרים.

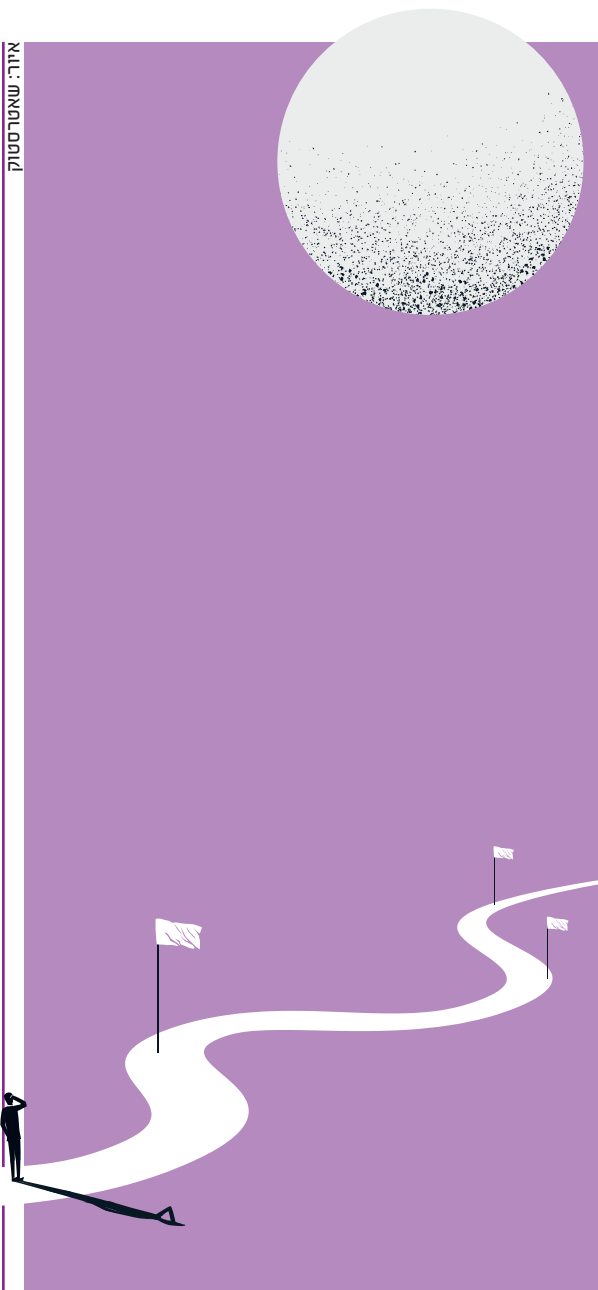
האם התזזיתיות והסחות הדעת שמייצר העידן החדש, משפיעות על כושר הריכוז והחשיבה שלנו? פעם צלחתי בקלות פרקים ארוכים בספרי הרפואה עבי הכרס, וניתחתי בקלות יחסית מחקרים רפואיים ארוכים שפורסמו בעיתונים מובילים. היום קשה לי לעיתים להתרכז בעיון בטקסט שאורכו יותר מעמוד או שניים במחשב. אבל המלחמה אבודה. לאט לאט נמכרים יותר ספרים דיגיטליים מאשר מודפסים. כבר היום אנשי אקדמיה מהססים אם לפרסם מפרי עטם בכתב עת שאין לו מהדורה אלקטרונית, ועל כן הנגישות אליו מינימלית.

איה קרמרמן
ayakremerman@gmail.com

מתחילה שוב, מחדש

בימי החג צפה ועלתה בי ההבנה שכל המהלך העמוק שחווינו מחודש אלול ועד לשבת בראשית הוא מתנה אדירה עבורנו

איור: סטיון

בה' שגם אותנו אפשר לאתחל. עשרת ימי תשובה הם כמו קוואצ'ר טוב שמדרכן אותנו להשאיר את העין על הכדור. זה לא הזמן למצוות אנשים מלומדה. אמרתם שאתם רוצים להשתנות, להתקרב, להמליך? אתם כמעט בריאה חדשה, תחזירו עיניים לסידור. בתוך הטקסט הרגיל מחכות לכם פינות חמד להתענג עליהן, לבקש על אודותן. תתעוררו, אתם עוד יכולים לשנות עולמות.

ואז מגיע יום כיפור. ובואו נודה את האמת, בין כל חגי תשרי הוא הפחות אהוד, מחילה מכבודו. אבל אנחנו זקוקים לו. הרי ה' יכול לדון אותנו כל יום, אין אצלו מוקדם או מאוחר. לכבודנו הוא ברא את היום הזה. כדי שאחרי שהאמנו שאנחנו מסוגלים לשנות את עצמנו ואת המזל שלנו, נאמין במחילה. בין אדם לעצמו.

אנחנו האימהות קשות עם עצמנו מדי, חובטות בעצמנו בלילה כאילו היינו פינת הקיר המחכה לערבה שתצליף בה. אנחנו צריכות לא רק להתחדש אלא גם לסלוח לעצמנו, להאמין שנסלח לנו, כדי שנוכל להתחיל מחדש, נקיות. על אמת.

כל אמא יודעת שייסורי התענית הם כאין וכאפס מול ייסורי המצפון. ביום כיפור אנחנו משילות מעלינו ענן כבד של "כמה טעיתי", "שגיתי", "נפלתי", "אני גרועה". כל זה כדי שנוכל להיכנס לתוך ענני הכבוד של הסוכה, להתענג בשמחה אמיתית של התחלה חדשה.

חג הסוכות הוא עונג צרוף, אלא אם כן החלטת להזמין את כל העולם ואשתו לסוכה. כן, קוראים לזה אושפיזין, אבל אברהם אבינו לא משאיר אחריו כלים בכיור. בתוך הסוכה הארעית, בתוך חוסר הנוחות, הגענו אל הנחלה. אנחנו חדשים, מוזמנים להלל את שמו מתוך שמחה על שאין בנו רבב. הכול נמחל, הכול עבר. עברנו מסע מטהר יותר מכל אקונומיקה שמחכה אחרי החגים לכתמים. מוזמנים לשמוח על מתנות אין-סוף שקיבלנו, חוכמה ששמורה לנו מקדמת דנא, כיצד לנהוג, איך לעשות ריסטרט, איך למחול ואיך לשמוח. אז מה נשאר?

להתחיל מבראשית

אין לי מושג כמה פעמים קראו מחדש את התורה. כמה פעמים גללו את הספר להתחלה והתחילו שוב מבראשית. מה שאני כן יודעת זה שבכל שנה אני לא אותו אדם כמו בשנה שעברה, ולא כמו לפני 17 שנה, כשקראתי בפעם הראשונה בחיי את "בראשית ברא". זו לא התורה שמשנתנה, אלא אנחנו. כמכלול וכיחידים. היא נשארת קבועה, לתת לנו עוגן ודאי בחיינו, אבל אנחנו צריכים לחזור ולקרוא בה, כי אנחנו במקום אחר. תסתכלו, כל אחד בעצמו, כמה השתנינו. הפנימיות שלנו שונה. החוויות הטובות שעברו עלינו מאז שחתן התורה הקודם עמד וקרא, נחרטו לנו כמו קמטים של חייו סביב העיניים. הכאבים שעברנו בשנה החולפת, הותירו בנו צלקות חדשות שעוד לא הגלידו. אנחנו חכמים וטיפשים יותר משהיינו. אבודים בעולם ונטועים בבית ה'.

בדיק לשם כך התורה נגללת להתחלה ונקראת שוב. היא מתחילה בבריאה חדשה. בתקווה חדשה לטוב. באבות ואימהות קדושים שסללו לנו את הדרך. השנה נתחדש איתם. השנה נצלול למיילות ספר בראשית, נגלה סודות חדשים בתורה, נבין השגות נפלאות שלא השגנו בשנה שעברה. כי היום אנחנו אחרים. קרובים יותר, רוצים יותר, מצולקים יותר ובהודיה יותר. עברנו מהלך שלם, באצבעות חשופות החזקנו את רגבי האמונה, התמדנו בתפילות, ביקשנו להיות אחרים. ●

עמדתי בעזרת נשים בראש השנה והאזנתי לתפילה. הלב שלי התמלא הודיה. על זה שהצלחתי להתעורר לוותיקין. על זה שהילדים ישנים וסביר להניח שיהיו באותה פוויציה גם כשאחזור. הודיה על העובדה שאני כבר יודעת להתפלל, בלי להסתכל לצדדים כמו ילדה קטנה שמסתכלת על אמא ומחקה את מעשיה. הודיה על שאני עומדת בתפילת ראש השנה כמו מיליוני נשים יהודיות לפניי, ועל שניתנה לי הזכות להמשיך ולחדש את המלכת המלך של אותן נשים קדושות. את אותן מיילים בדיוק, בנות אלפי שנים, אני עומדת ומתפללת. עם קשה עורף שלא מתייאש, לא נשבר ולא אומר "בואו נעזוב מהסידור את ברוך שלא עשני גוי, כי הדשא בגוי'לנד ירוק יותר". חשתי הודיה על שלמרות כל הקשיים שהעם שלנו עובר, בתי הכנסת מלאים ביהודים שלא הסיר תפילתם בחסדו, שלא נשברו, שלא שינו.

הבטתי מהחלון ונשמתי אוויר הרים צלול כיין. מכל אותם דורות טבוחים וגלותיים, דווקא אני זוכה לראות את התגשמות "ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו".

לא רק מפה לבנה וחולצה חגיגית

במוצאי חג ראשון טיילתי בשכונה. אישה אחת צעדה עם הכלב. אחרת הייתה שקועה עמוק בפלאפון שלה. בחור אחר רץ, התנשף, כולו מזיע במעלה הרחוב. אני ממהרת להשיב אל הפלטה את המרק ולערוך שולחן לחג שני, אבל מבחינתם, ראש השנה מאחוריהם. כמעט 24 שעות פוסט סעודה משפחתית חגיגית, והחיים שבו למסלולם. אמאל'ה. לא לפני המון שנים הייתי שייכת לקבוצה הזו, שמאמינה שראש השנה הוא מפה לבנה, חולצה חגיגית ומתנה למארכת. וזהו. כמילותיהם הרוחניות מאוד של נעמי שמר והגשמים: "הי'הו תפוח בדבש, מה חדש? תפוח בדבש. אז איך המרגש? תפוח בדבש".

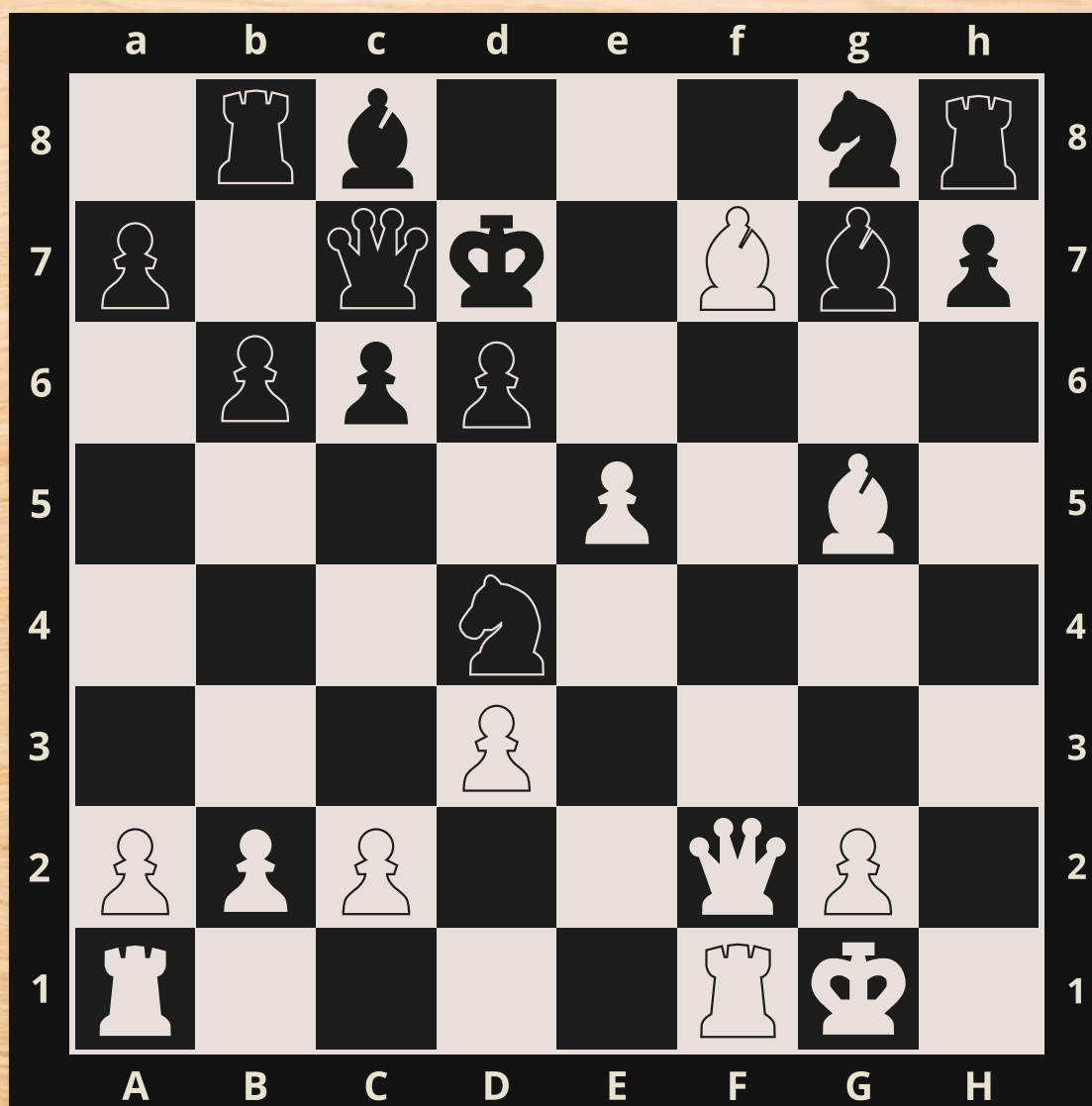
הציפו אותי זיכרונות ראש השנה מימים אחרים. גם אנחנו הלכנו לים בוקר אחרי, טיילנו בשמורות או קפצנו לבראנץ' עם חברים. אפילו בגן חיות בלונדון ביקרנו בדינא רפיא. עוד יום חופש בחסות הדוסים, הבה נצלל אותו לקריאת מוספי חג. יש רגעים שנדמה לי שמצאתי את מושבי בעולם התשובה, ויש רגעים שאני לא מאמינה שזכיתי לנס הזה שבו הפכתי לבריאה חדשה.

כנראה שהאוויר הצלול עשה משהו בנשמה, כי הבנתי כמה ה' גאון. כל המהלך מאלול ועד שבת בראשית זה שיחוק שכולו רחמנות אלינו. אסביר.

מתחילת אלול מסבירים לנו שמהו אחר הולך להתחיל, משהו במציאות האישית והגלובלית שלנו עומד להשתנות. אם אנחנו מעוניינים להגיע מוכנים לסיפור הזה, כדאי שנתפוס את הרכבת. אבל בלי לחץ, יש לנו חודש.

ראש השנה מגיע. אומרים שזהו יום הדין, אני בטוחה שכולו רחמים. התבוננתי על האנשים שעברו לידי בשכונה. הם הרגישו כתמול שלשום. בשבילים לא הייתה התחדשות בעולם. הם הלכו לארוחה וחזרו. הטלפון, הכלב ונעלי הספורט חיכו לשובם כתמיד. אני האמנתי שהיום הרת גורל, שהיום מתחדש העולם, מתחדשות הברכות ומתחדשת אני. בזכות כוח היום וסגולתו יכולתי להוציא את עצמי מגלגל הריצה נטול קו הסיום של העכברים. ה' ברחמיו נתן לכל אחד מאיתנו קאט. נקודה בזמן שבה משהו נגמר ומשהו אחר מתחיל. וכך בראש השנה יש לנו הזדמנות להשאיר את הטעויות ואת המיותר מאחור, ולהאמין

הגיעו לחט בשני מהלכים:

רו"ת

פתרת? << מקומך איתנו!

ההרשמה
בעיצומה!

תואר שני Master:

כריית חידע DATA MINING

פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו אופטיקה

חידענות טכנולוגית בבריאות * Health informatics חדש

יחי לימוד
מרוכזים

רמת
לימודים
גבוהה

אחוז
השמה
גבוה

www.jct.ac.il |

***3239**

קמפוס טל | רח' בית הדפוס 7, גבעת שאול, ירושלים | 054-3939233
קמפוס לב | רח' הועד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים | 054-3232080